VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

X. évfolyam, 3015. szám | 4 oldal, 20 bani | 1954. október 30, szombat

Lapunk tartalmából:

— Ujjáépült az aradi Állami Román Szinház. (2. oldal.)
— Befejezték a vetést. (2. oldal.)
— Mire tanit a politikai gazdaságtan. (2.—3.—4. oldal.)
— Szedjék fel a cukorrépát a kürtösi kollektiv gazdaságban. (2. oldal.)
— Uj szemétszállitó kocsikat helyezett üzembe az ICA. (2. oldal.)
— Számadás. (3. oldal.)
— Az ENSz politikai bizottságának ülése. (4. oldal.)
— Kelet- és Nyugat-Németországban egyaránt tiltakoznak a párisi egyezmények ellen. (4. oldal.)
— Országos méretü bérmozgalom Franciaországban. (4. oldal.)
— A francia nép harca a német militarizmus feltámasztása ellen. (4. oldal.)
— Kormányellenes tüntetések Iránban. (4. oldal.)
— Angol müvek moszkvai szinpadokon. (4. oldal.)

A pártoktatás magas eszmei szinvonaláért*)

A kommunista és a munkáspártok azért erősek és legyőzhetetlenek, mert Marx, Engels, Lenin és Sztálin nagy tanitása vezérli egész tevékenységüket, s mert e tanitás alapján olyan szigoruan tudományos politikát tudnak kidolgozni, amely megfelel a dolgozók legbensőbb érdekeinek és a társadalom anyagi szükségleteinek. A marxista—leninista tanitással való felfegyverzés hatalmas eszköze a kommunisták pártoktatása. A pártoktatás feladata, hogy hozzásegitse a párt kádereit, az összes kommunistákat az emberi társadalom fejlődéstörvényeinek megismeréséhez, a marxista pártok politikája valóban tudományos alapelveinek mély megértéséhez; fokozza a kommunisták tudatosságát és politikai éberségét, eszmei szilárdságra és elvhüségre nevelje a kommunistákat, megtanitsa őket a forradalmi elméletnek gyakorlati munkájukban való alkalmazására; lankadatlanul megmagyarázza a proletariátus harcának magasztos céljait, s aktiv, önfeláldozó harcra lelkesitse a kommunistákat a munkásosztály és valamennyi dolgozó ügyéért.

A kommunista és a munkáspártok sok tapasztalatot szereztek a pártoktatás megszervezésében, amely állandó gondoskodásuk tárgya. Ebben a nagy és fontos munkában azt tekintik példaképüknek, ahogyan a Szovjetunió Kommunista Pártja megszervezte a marxizmus—leninizmus propagandáját. Kina Kommunista Pártja, valamint a népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai az SzKP gazdag tapasztalatai alapján roppant nagy munkát végeznek a kommunisták és az összes dolgozók politikai felvilágositása végett. Hazájukban a pártoktatás erősen fellendült, tartalmasabb és eredményesebb lett.

De a népi demokratikus országokban a pártoktatás megszervezésében jelentős fogyatékosságok is vannak, s ez akadályozza, hogy a kommunista és a munkáspártok az uj, szocialista társadalom felépitésével kapcsolatos nagy feladatok megoldására összpontositsák a forradalmi elmélet teljes ereiét.

A Lengyel Egyesült Munkáspárt, Csehszlovákia Kommunista Pártja, a Magyar Dolgozók Pártja, Bulgária Kommunista Pártja, Németország Szocialista Egységpártja központi bizottságainak, valamint más pártoknak az uj pártoktatási év megindulásával kapcsolatos határozatai rámutatnak, hogy sok pártszervezetben a pártpropaganda egyik fogyatékossága a marxizmus—leninizmus tanulmányozásának betürágó, dogmatikus módszere. A propaganda gyakran a szüken értelmezett felvilágositás jellegét ölti. Egyes propagandisták ahelyett, hogy a kommunistákban szüntelenül fokozódó érdeklődést ébresztenének a politikai ismeretek iránt, segitenék őket a marxizmus—leninizmus módszerének elsajátitásában, elbürokratizálják, kész tételek bemagolására egyszerüsitik a pártpropagandát. A marxista—leninista elmélet oktatásának ez a módszere roppant ártalmas a pártkáderek és az összes kommunisták politikai nevelése szempontjából. A tapasztalat azt bizonyitja, hogy nem vezet célra az a propaganda, amely nem kapcsolódik az élethez.

A népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai feladatuknak tekintik, hogy emeljék a pártpropaganda eszmei és politikai szinvonalát, érdekesen, érthetően propagálják a marxizmus—leninizmust, s a marxizmus—leninizmus propagandáját állandóan összekapcsolják a gazdasági és a politikai feladatok megoldásával, a nemzetközi helyzettel, a világbékéért vivott harccal.

A népi demokratikus rend megteremtése az emlitett országokban kimerithetetlen alkotó lehetőségeket tárt fel ez országok népei előtt, lehetővé vált, hogy kiegyenesitsék izmos hátukat, s a szocialista társadalom felépitésére forditsák kimerithetetlen energiáiukat. Az uj élet sikeres épitésének legfontosabb forrása, a népi demokratikus rend megingathatatlan alapja a munkásosztály vezette munkás-paraszt szövetség. A népi demokratikus országokban a pártpropaganda egyik legfőbb feladata, hogy mélyrehatóan és sokoldalúan, a történelem konkrét példái és a mai valóság jelentős eseményei alapján feltárja a néptömegek és harcos élcsapataik — a kommunista és a munkáspártok — döntő szerepét, világosan és meggyőzően megmagyarázza a munkásosztály és a parasztság szövetségének jelentőségét a régi társadalmi rend megdöntésében és az uj megteremtésében. E feladatok sikeres megoldása révén még jobban fokozni lehet a városi és a falusi dolgozók alkotó tevékenységét és kezdeményezőkészségét, biztositani lehet a népi demokratikus államok további erősödését.

A marxista pártok erejének forrása: ideológiai, szervezeti, taktikai és elméleti alapelveik egysége. Az a propagandista, aki erről megfeledkezik, aki hiányosan, felületesen világitja meg a párt forradalmi elméletének és harcának egyes kérdéseit, sulyosan árt a kommunisták marxista—leninista nevelésének. De korántsem minden kommunista számol ezzel a marxista—leninista tétellel. Némely propagandista a Szovjetunió Kommunista Pártja történetének és saját pártja történetének oktatásakor hiányosan fejti ki, olykor pedig egyáltalán meg sem emliti a marxizmus—leninizmus néhány igen fontos kérdését: a proletárdiktaturáról szóló tanitást, a parasztkérdést, a nemzeti kérdést, a marxista stratégia és taktika alapelveit, valamint a népi demokratikus rend jellegét és sajátosságait, a pártélet lenini szabályait, a szocializmus épitésének utjairól szóló lenini tanitást és az ezekhez hasonló kérdéseket.

Sulyosak a mulasztások a gazdasági ismeretek propagandájában is. Egyes pártbizottságok ahelyett, hogy konkrétan segitenék a kommunistákat a politikai gazdaságtan tanulmányozásában, továbbra is csak beszélnek a közgazdaságtan tanulmányozásának fontosságáról. A pártkáderek csak akkor vezethetik hozzáértéssel az ipart és a mezőgazdaságot, ha jól ismerik a gazdasági elméletet, s könnyen eligazodnak a konkrét gazdasági élet kérdéseiben. A kommunista és a munkáspártok ezért különösen nagy figyelmet forditanak a gazdasági ismeretek propagandájára, a marxista politikai gazdaságtan tanulmányozására.

Ismeretes, hogy a szocializmus épitése a népi demokratikus országokban éles osztályharc közepette folyik. A pártpropagandára hárul az a feladat, hogy felfegyverezze a kommunistákat az osztályellenség ellen való harcra, könyörtelenül leleplezze a különféle ellenséges burzsoá „elméleteket", a pártpropagandának harcolnia kell azoknak a leleplezett apologetikus és opportunista „elméleteknek" a maradványai ellen, amelyek azt hirdetik, hogy a proletárdiktatura időszakában osztálybéke létesül, s az osztályharc elhal; a pártpropagandának az a feladata, hogy a proletárnemzetköziség és a szocialista hazafiság szellemében, a nagy Szovjetunióhoz és a demokratikus tábor összes országaihoz füződő meghitt barátság és testvéri szolidaritás szellemében nevelje a tömeget.

A pártbizottságok kötelesek állandóan segiteni a kommunistákat a politikai ismeretek elsajátitásában, kötelesek továbbá biztositani, hogy a kommunisták kitartóan tanulmányozzák a marxizmus—leninizmus klasszikusainak müveit, az SzKP-nak, valamint hazájuk kommunista és munkáspártjainak pártdokumentumait, s hogy mind jobban és jobban foglalkozzanak a propagandista káderekkel, napról napra megadják nekik a szükséges elméleti és módszertani segitséget.

A pártoktatás a kapitalista, a gyarmati és a függő országok kommunista pártjaiban is mindinkább fellendül. Az emlitett kommunista pártok többsége a politikai oktatás megszervezésének nagy nehézségei ellenére is egységes pártoktatási tanévet rendszeresitett, jelentősen kiterjesztette az iskolák, a tanfolyamok és a tanulókörök hálózatát, fokozta a marxista—leninista klasszikusok müveinek, a népszerü politikai ismeretterjesztő füzeteknek és politikai előadásoknak a kiadását, s megjavitotta terjesztésüket, továbbá a pártaktiva részére magasabb tipusu iskolákat és tanfolyamokat szervezett, s nagy gondot fordit a kommunisták önálló tanulásának megszervezésére. Mindez lehetővé tette a tanulók számának növelését, a kommunisták eszmei nevelésének és politikai megedzésének tökéletesitését.

A kapitalista, a gyarmati és a függő országok kommunista pártjai az uj tanév elején további intézkedésekkel törekszenek a pártoktatás minőségének megjavitására. Céljuk, hogy minél több kommunistát bevonjanak a pártoktatásba, biztositsák a foglalkozások magas elméleti szinvonalát, s hogy a pártoktatás harcosan, bátran leleplezze az amerikai kormánykörőknek és lakájaiknak, a jobboldali szocialista vezé-

(Folytatása a 3-ik oldalon).

*) Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!" 43. (311.) számában.

Teljesitik kötelezettségvállalásaikat

Szovjet módszerrel növelik a termelékenységet a gyógyszerkészitésnél

Az aradi 1. számu gyógyszertár dolgozói a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére a gyógyszerek elkészitésének munkájában szovjet módszert vezetnek be.

Voiculescu Ioan, a gyógyszertárak felelősének javaslatára elkészitettek két PBK gyógyszerkészitő munkaasztalt.

A PBK gyógyszerkészitő munkaasztal 9 polcból, 4 fiókból és 2 forgókorongból áll. A polcokon és a két forgókorongon elhelyezik a receptek elkészitéséhez szükséges gyógyszereket, mig a 4 fiókba a laboratóriumi felszereléseket teszik. A gyógyszerész egész munkaidő alatt ülve dolgozhat, mert nem kell az egyes gyógyszeralapanyagokért elhagynia munkahelyét.

A PBK gyógyszerkészitő munkaasztal elkészitésével és a gyakorlatban való alkalmazásával 30 százalékkal növekszik egy gyógyszerész munkájának termelékenysége.

A receptek átvételi idejét 50 százalékkal csökkentették, mivel a nyilvántartási könyvben a receptre irt gyógyszert az az elvtárs vezeti be, aki a gyógyszert elkésziti.

Verseny a „legjobb gépszerelő" cimért

A „December 30" gyár egyik termelési értekezletén Pivoda Mihály ifjumunkás, az IMSz-brigád szerelője versenyre hivta november 7 tiszteletére a gyár valamennyi szerelőjét a legjobb gépszerelő ciment. A verseny pontjai a következők: 1. A gépek szerelése a kitüzött időre; 2. Minden uj szerelésnél a csavarok megerősitése és a gépek megolajozása; 3. Naponta a különböző osztályokon ellenőrizni a gépek „turáját"; 4. A munkaidő teljes kihasználása.

A versenykihivást a szerelők nagy örömmel fogadták s igy az eredmények nem is maradtak el. Azelőtt megtörtént, hogy egyes szerelők 180—240 percig szereltek egy gépet a szines szövődében, most azonban a szerelési időtartam nagymértékben lecsökkent. Igy például Schweitzer József IMSz-tag hat gépet szerelt fel 300 perc alatt, amelyre 540 perc időt adtak. Ezzel normáját 18 százalékkal tulteljesitette. Pivoda Mihály elvtárs 8 gépet 720 perc helyett 600 perc alatt szerelt fel és ezzel 109,3 százalékban teljesitette előirányzatát. Krémer Rudolf 15, Gombos András 8 százalékkal teljesitették tul előirányzatukat.

A Hacking szövőde szerelői sem maradtak le a versenyben. Itt különösen a következő elvtársak tüntek ki: Kiss Márton 33, Filimon Gheorghe IMSz-tag 34, Gergen János IMSz-tag 41, Drecin Cornel IMSz-tag 37,5, Becker István 24 százalékos normatulteljesitéssel.

A szerelésen kivül az elvtársak állandóan segitenek a mestereknek is, hogy fokozottabb mértékben hozzájáruljanak a terv teljesitéséhez.

Farkas Zseni,
levelező

Három villamoskocsi készül

A villamos forgalom nehézségeit a városi néptanács segitségével az ICA vezetősége uj személyszállitó villamoskocsik gyártásával igyekszik megoldani. Már befejezéshez közeledik három uj, 4 tengelyes forgózsámolyos, nagybefogadóképességü villamoskocsi gyártása.

Az ICA villamoskocsi-szin lakatosai, asztalosai, bádogosai, festői és villanyszerelői a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére vállalták, hogy november 7-re befejezik mind a három uj villamoskocsi gyártási munkálatait. Vállalásukat már nagyrészben teljesitették. Ezideig befejezték két kocsi gyártását és néhány nap mulva elkészitik a harmadikat is.

Lelkiismeretes és odaadó munkájukért dicséretet érdemelnek Deák Lajos párttagjelölt osztályvezető, Popa Petru, Soimosan Savu asztalosok, Biringer Márton, Catana Pavel lakatosok, Tomai Pál festő, Deák János II. IMSz-tag és Seifert Ferenc II. villanyszerelők.

50.000 kilométer — előirányzaton felül

Az aradi CFR fütőházban széles körben alkalmazzák a haladott szovjet munkamódszereket, amelyek segitségével nemcsak kitünő eredményeket, de jelentős megtakarításokat is érnek el.

Taucean Gheorghe mozdonyvezető és Jelecutean Gheorghe fütő a Lunyin—Papavin szovjet módszer segitségével elérték, hogy a 230.264. számu mozdony 50.000 kilométert futott előirányzaton felül. Szegfü István és Pringfeld József mozdonyvezetők is arra törekszenek, hogy megvalósitsák a vállalt kötelezettségeket. Vállalták, hogy két általános javitás közötti időben két kilométernormát teljesitenek a 230.170. számu mozdonnyal és vállalásukat 75 százalékban már teljesitették.

Ilie Ioan,
levelező.

Ujitások a „Dózsa György" butorgyárban

Spacsek Sándort, a „Dózsa György" butorgyár gépkarbantartó osztályának vezetőjét állandóan az eszterga, fürész, gyalu, csiszoló gépek körül, vagy a géposztály melletti kis mühelyében, a satupad fölé hajolva látják a dolgozók. A munkában, haladott kora ellenére is, felveszi a versenyt bármelyik fiatalabb dolgozóval. Ha egy gép elromlik, Sanyi bácsi, — ahogyan dolgozó társai szólitják — egy szempillantás alatt ott terem. Mint orvos a beteget — megvizsgálja a gép alkatrészeit. A hibákat helyben, vagy kis mühelyében megjavitja. A kijavitott alkatrészt visszaszereli, majd odaszól a géppel dolgozó munkásnak: „Inditsa meg!". Rövid ideig hallgatja a gép zakatolását, aztán „mehet" — mondja.

Ha valaki kikéri a tanácsát, vagy szakmai utbaigazitást kér tőle, szivesen ad. Amikor aztán elmondta amit akart, megkérdi az illető elvtárstól:

— Megértetted-e? Mert ha nem, szivesen megismétlem az elmondottakat.

— Köszönöm, megértettem — feleli a tanácsot kérő.

— No, akkor ne tarts fel tovább, mert ezer a dolgom — mondja, s már is munkához lát.

Több, mint egy hónapja, két ifju szakképesitését vállalta. Spacsek Sándor elvtárs igyekszik minden szaktudását átadni az ifjaknak, akik munkájukkal már nagy segitséget nyujtanak a karbantartó osztálynak.

Néhány nappal ezelőtt Spacsek Sándor elvtárs az ifjak segitségével felszerelte a központi fütéshez szükséges csöveket és fütőtestet a gépterembe és a száritóba.

— Sanyi bácsi ismét nagy fába vágta fejszéjét — mondja Szabó elvtárs, az üzem felelőse. Vállalta, hogy helyi erőforrásokból november 7 tiszteletére egy fa hosszlyuk furógépet gyárt. A gépet néhány nap mulva üzembe is helyezi. Munkájával hozzájárul a kombinált gépnek e munkafázis alól való felszabaditásához és a termelékenység 50 százalékos növeléséhez.

★

A „Dózsa György" butorgyár dolgozói a termelésben elért kimagasló eredmények mellett állandóan foglalkoznak az önköltségi ár csökkentésével és a munka termelékenységének fokozásával.

Szemenyei Lajos elvtárs, a butorfényező osztály mestere nemrég egy ujitást alkalmazott. Az ujitás abból áll, hogy a szórópisztolyasztalt munkaközben vászonnal vonják be és igy a nitro-olaj beszórásnál elcsapódó anyagot felfogják. A nitro-olajat a vászonból higitó segitségével kivonják és ujra felhasználják.

Szemenyei Lajos elvtárs ezzel az ujitásával 300 kiló nitro-olajnál 30 kiló megtakaritást ért el.

★

Hosszas munkát igényelt a székek és más butordarabok sarkainak (szögeinek) pontos levágása. Eddig a „Dózsa György" butorgyárban ezt a munkát kézi fürésszel végezték. Türk Pál helyi erőforrásokból egy szögvágó készüléket gyártott, amelyet a körfürészgépre szerelt fel. A szögvágó felszerelésével közel 50 százalékkal növekedett a termelékenység ennél a munkafolyamatnál.

A Román—Szovjet Barátság Hónapja

Három szocialista szovjet köztársaságról

Az ARLUS tartományi bizottságának székházában szerda este a nagyszámban megjelent közönség élénk érdeklődéssel hallgatta dr. Emilian Vlad tanár előadását az Üzbég és a Turkmén Szocialista Szovjet Köztársaságok megalakulásának 30. évfordulójáról, valamint a Tadzsik SzSzK megalakulásának 25. évfordulójáról.

Az előadó beszélt az emlitett köztársaságok hatalmas arányu gazdasági és kulturális fejlődésről, majd rámutatott arra, hogy a soknemzetiségü szovjet állam népeinek megdönthetetlen barátsága valamennyi testvéri szovjet köztársaság sikereinek forrása. A Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet kormány következetesen megvalósitja a leninisztálini nemzetiségi politikát és igy biztositotta az évszázadokon át fennállott nemzetiségi ellentétek felszámolását. Az üzbég, a turkmén és a tadzsik köztársaságok is óriási mértékben fejlődtek ugy gazdasági, mint kulturális téren és ma tagjai a testvéri szovjet köztársaságok nagy családjának. A Szovjetunió soknemzetiségü népe alkotóerejét a szocializmus épitésének szolgálatába állitotta és a világ első szocialista állama ma hatalmas sikereket ér el a kommunizmus megteremtéséért vivott harcban.

Az értékes előadást nagy tapssal fogadták a megjelentek, ezután az aradi Filharmonia tagjaiból alakult zenekar hangversenye következett. A zenekar játéka magasfoku müvészi élményt jelentett.

Irodalmi kört alakitottunk

A Román—Szovjet Barátsági Hónap alkalmával október 22-én alakult meg iskolánk irodalmi köre. Ez a dátum fordulópontot jelent, hiszen 3 éves szünetelés után ismét szervezett formát ölt az irodalmi munka iskolánkban.

A kör fő célkitüzése az egyéni irodalmi kezdeményezések és próbálkozások felkarolása és a magyar nyelv helyes használatának elsajátitása, terjesztése. Irodalmi körünk harcot indit a ponyvaregények olvasása ellen és lehetőséget ad a tanuló ifjuságnak arra, hogy megismerje és megkedvelje klasszikusaink és jelenkori iróink müveit, valamint a külföldi, főleg a szovjet irodalom remekeit.

Szinjátszó csoportot alakitunk, amely elősegiti majd ünnepélyeink müsorának sikerét.

Az irodalmi kör megnyitó gyülése a román-szovjet barátság jegyében folyt le. Csehovról, a kiváló orosz realista iróról Kovács Ilona, a X/a. osztály tanulója tartott előadást, majd Szikszai Julia X/c. osztályos tanuló Boris Polevoj „Mi, szovjet emberek" cimü könyvéből olvasott fel. A X. osztályos Horváth Eszter pedig Polevoj riportjairól beszélt. Ezt követte Erdélyi Éva Majakovszkijról szóló előadása, amelyet Keipp Hedvig és Puskás Szilárd két Majakovszkij vers: „Termés induló" és az „Önagyon ülésezők" előadásával egészitett ki. Végül Keipp Hedvig és Turi Ilona szovjet dalokat énekelt.

Minden igyekezetünk, hogy a jövőben még jobb, szinvonalasabb előadásokat tartsunk.

Puskás Szilárd
X/a. osztályos tanuló,
az irodalmi kör elnöke.

Az ukrán bandurás együttes

A fővárosban vendégszereplő ukrán bandurás együttes előadásait nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Népmüvészeti kiállitás

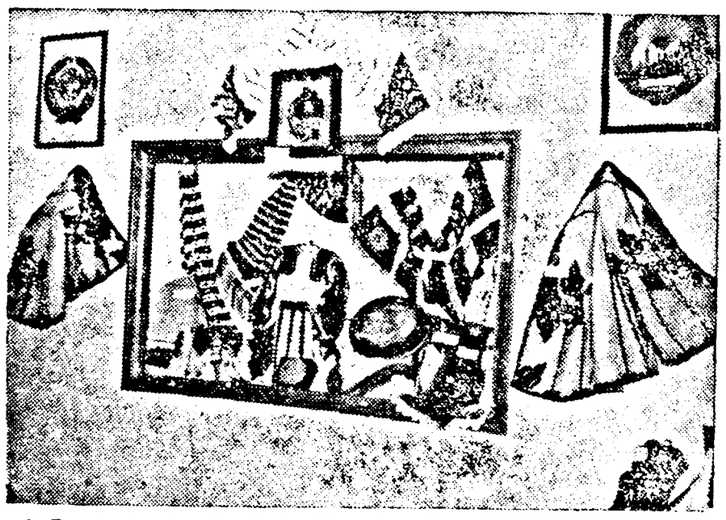

A Román-Szovjet Barátság Hónapja alkalmából nagyszabásu népmüvészeti kiállitást rendeztek Bukarestben.

Ujjáépült az aradi Állami Román Szinház

A 80 éve fennálló szinházat most korszerüsitik. Uj rendezéssel teszik jóvá azt a hatalmas hibát, amelyet az egykori városi vezetők követtek el épitésében.

Erről mindenki tudott Aradon, hisz elég csak egy pillantást vetni az épület főutca felé eső homlokzatára, amelyet vendéglő foglal el. Az épület irodái, üzletei és lakásai is szükitik a tulajdonképpeni szinházat. Most azonban ujjáépitik az öreg szinházat.

Az ujjáépités igen nagy esemény, ezért érdemes visszapillantani a multba. Felépitésénél két vélemény alakult ki a városi bizottságban. Az első csoportba tartozók külön szinházépületet akartak, mig mások a mai megoldás mellett foglaltak állást. Végül is elvetették a „csak szinházat akarók" véleményét s igy kerültek épületébe a kávéházak, az üzletek és a lakások. Ez utóbbiak azzal érveltek, hogy a befolyó összegből majd segitik a társulatot és a szinház berendezésének javitási költségeit fedezi. Természetesen a határozatból igen keveset valósitottak meg.

Az épitéshez 1872-ben kezdtek hozzá Szkolniczky terve alapján és 1874 szeptemberében fejezték be.

Ellentétben más városok gazdag polgárságával, az aradi nem támogatta az épitkezéseket. Ahhoz azonban volt érzékük, hogy ugynevezett rangszinházat épittessenek, páholyos termet, amelyet a köznép nem látogathatott. A szinház 1882-ben leégett. Ujra hosszu hónapokig tartott a vita, amellyel az akkori sajtó is sokat foglalkozott. A józanul gondolkozó városi polgárok kitartó harcba kezdtek a csak szinházat akarók mellett, de az üzletemberek befolyására csaknem változatlan formában épitették ujra a firenzei szinház mintájára. Halmi Andor aradi épitész, a szinház tervezője igyekezett csökkenteni a páholyok számát és nagy karzatot épittetett, kibővitette a szinpadot és az öltözőket. Ekkor kapott először diszletraktárt és más mellékhelyiségeket a szinház, ekkor épült fel az ország első vas-zsinorpadlása.

Az évek folyamán a szinház különböző változásokon ment át. Említésreméltó, hogy 1896-ban vezették be először a villanyt és 1912-ben tökéletesitették a szinpad megvilágitását. 1903-ban és 1912-ben ujabb komoly javitásokat végeznek a szinházban: uj fütötesttel és uj butorzattal látják el.

A szinház uj élete a felszabadulás után kezdődött. Az első teendő a fütőberendezések kicserélése, majd rá nemsokára a villany-hálózat kibővitése volt.

A városi pártbizottság és a néptanács, valamint a szinház vezetősége ujjáépitési tervében különösen nagy sulyt fektetett a mult épitési hibáinak kiküszöbölésére, hogy a régi szinpadot az uj szinpadi technikának megfelelően alakittassák át.

A szinház ujjáépitésének terve olyan nagyméretü, hogy a társulat pár hónapos nyári szünete kevésnek bizonyult az egész munka elvégzésére. Ezért tartotta helyesnek a városvezetőség, hogy előbb a szinpad és a nézőtér földszinti részét, később pedig az előcsarnokot és más mellékhelyiségeket épittesse ujiá. Lebontották a nézőtér egész padozatát és vasbeton alapokra helyezték, majd parkettával boritották be. A földszint középső bejáratát befalazták és oldalt, két páholy helyén nyitottak ajtót. Jövőre kifestik a nézőteret, uj székekkel cserélik ki a régieket, kiszélesitik a nézőtérre vezető folyosókat, kijavitják a lépcsőházakat, a mai vendéglőt előcsarnokká alakitják át.

Mig régen a nézőtér korszerüsitésére fordituttak nagyobb gondot, addig ma ugy alakitották át a szinpadot, hogy a müvészek megfelelő körülmények között játszhassanak s a szinpad diszitése is könnyebbé váljék. Olyan átalakitásokat végeztek, amelyekről a szinészek 80 éven át hiába álmodoztak. Uj padozatot kapott a szinpad, a volt Karácsonyi vendéglő helyén tágas diszletraktár és szobrászmühely épült, az emeleten pedig a szinház különböző mühelyeit helyezték el. Aki ismerte a szinház levegőtlen öltözőit, az örömmel veszi tudomásul, hogy az uj öltözők az utcai oldalra kerültek, világos, tágas, korszerü helyiségekké váltak. Fürdőt is rendeztek be a szinészeknek. Az emeleten kényelmes próba- és olvasóterem és végre külön helyiséget kapott a szinház több mint 5000 kötetes nagyértékü könyvtára. Az öltözőkhöz széles folyosók vezetnek. Átalakitották a ruhatárat is és még számos változtatást végeztek.

A munka gyors ütemben folyik, az átalakitások a befejezéshez közeledtek. A próbatermekben uj szindarabokra készülnek a szinészek.

Az ideiglenes próbaterembe ácsok és kőmüvesek kopácsolása hallatszik be, de ez nem zavarja a szinészeket. Lelkiismeretesen készülnek Zdrehus Cornel rendező irányitásával a megnyitó előadásra: a „Szép lányok" bemutatójára. Alig fejezi be az egyik csoport a próbákat, másik foglalja el helyét. Miclescu Alexandru rendező vezetésével Moliére „Tartufe"-jét tanulják. A szinház irodájában Wilke Adalbert rendező vezetésével az „Ochiul babei" cimü darabot próbálják. Utrakészül a faluszinház is Aurel Baranga közismert „Kerge birka" cimü darabjával.

A mühelyekben is szorgos munka folyik. Az idei évad szindarabjainak diszleteit készitik. A kőmüvesek az utolsó simitásokat végzik és ma este az aradi Állami Román Szinház ujra megnyitja kapuit.

Sirbuț Iosif,
diszletmester

Szedjék fel a cukorrépát a kürtösi kollektiv gazdaságban

A kürtösi „Uj világ" kollektiv gazdaság tagjai emlitésreméltó eredményeket értek el az őszi munkálatokban. Már október 15-én 138 hektárról betakaritották a kukoricát és levágták a cirkot.

A helybeli GTA traktorbrigádja Ivan Stefan vezetésével szintén eredményes munkát végzett. A brigád traktorai az őszi mélyszántást 170 hektáron, vagyis 100 százalékban elvégezték. Közel 100 hektár területet őszi vetés alá szántottak.

A kollektivisták elhatározták, hogy a jövőévi bőséges termés eléréséért — a traktorbrigád hozzájárulásával — teljes egészében keresztsorosan vetik a buzát. Ezideig 75 hektárt vetettek igy be. A GTA traktorosai vállalták, hogy október 30-ig befejezik az őszi szántást-vetést.

A betakaritásban és az őszi munkálatokban rendszeresen résztvettek: Ispravnic Dumitru, Maris Ioan, Enache Elena, Torma Ilona és Katona Julianna.

A kollektiv gazdaság vezetőtanácsa a szántás-vetési munkálatokkal való elfoglaltsága folytán elhanyagolta a cukorrépa felszedését. Igy 8 hektárról még nem takaritották be a répát, noha a cukorgyár már kérte a kollektivistákat, hogy ne késlekedjenek a munkálatokkal.

A vezetőtanács gyorsitsa meg a cukorrépa felszedésének ütemét, hogy ne akadályozza a gyár munkáját.

Uj szemétszállitó kocsikat helyezett üzembe az ICA

Régi hiányosság volt Aradon a szemét elszállitásának kérdése. Ezt a hiányosságot igyekszik felszámolni a városi közüzemek vezetősége azzal, hogy traktorvontatásu szemétszállitó kocsikat állitott be.

Berindean Andrei, a lakatosmühely és Vogel József a szerelőmühely dolgozója lelkes munkával elkészitette a két nagy ürtartalmu szemétszállitókocsit. Ennél a munkánál két régebbi motort alakitottak át és használtak fel.

Most már lehetőség nyilik arra, hogy a város távolabbi részeiből is rendszeresen elszállitsák a szemetet.

Kapunyitás az Állami Román Szinházban

Ma, szombaton, október 30-án este 8 órakor az Állami Román Szinház A. Szimukov: „Szép lányok" cimü darabjával nyitja meg az 1954—55-ös év szinházi előadásait.

Testnevelés és Sport

Önkéntes munkával átépitették a fedett atletikai pályát

A fedett sportcsarnok rossz állapotban lévő salakpályáját az aradi szakiskolák diákjai önkéntes munkával teljesen átépitették. A salakot megforgatták, megfelelően nedvesitették és hengerelték. Igy a Fl. Rosie sportközösség atlétikai szakosztálya nagy segitséget nyujthat az atlétáknak a téli időszakban.

Az ujjáépitett sporttermet vasárnap délelőtt adják át ünnepélyes keretek között városunk atlétáinak.

A munkálatokban az 1. számu szakmai középiskola diákjai és a CFR szakiskola diákjai tüntek ki, a tornatanárok pedig szép munkát végeztek a diákok mozgósitását illetően. A munkálatok irányitásában Boanca Aurel elvtárs nyujtott igen nagy segitséget.

Az uj fedett atlétikai pályán most már lehetőség nyilik a téli hónapokban is edzésekre és versenyek rendezésére is, s ez feltétlenül nagy segitséget jelent atlétáinknak.

Labdarugás

Érdekes mérkőzések szerepelnek a labdarugó bajnokság vasárnapi fordulójában. A bajnokság uj éllovasa, a Hadsereg Központi Háza, az utolsó helyezett Progresul Nagyváraddal mérkőzik. A nagyváradi csapat, amint azt az utóbbi fordulók eredményei mutatják, összeszedte magát s a kiesés elleni küzdelmében mindent megtesz, hogy legalább az egyik pontot megszerezze. A mérkőzés fontos az UTA szempontjából is. Az UTA idehaza mérkőzik a petrozsényi bányászcsapattal. Az aradi csapat az utóbbi két mérkőzésen 4 pontot veszitett. Reméljük, hogy vasárnap magára talál s megszerzi mind a két pontot.

A forduló további mérkőzései a következők: Locomotiva Marosvásárhely—Dinamo Bukarest, Metalul Vajdahunyad—Locomotiva Bukarest, Flacara Ploiesti—Stiinta Temesvár, Locomotiva Temesvár—Dinamo Sztálinváros, Stiinta Kolozsvár—Metalul Aranyosgyéres.

A „B." osztályu bajnokság II. csoportjában a következő találkozókra kerül sor:

Avintul Szászrégen—Locomotiva Arad, Metalul Resica—Locomotiva Kolozsvár, Fl. Rosie Kolozsvár—Metalul Nagyvárad, Constructorul Arad—Flacara Medgyes, Progresul Szatmár—Metalul Nagybánya, Minerul Lupény—Dinamo 6 Bukarest.

Aradon az UTA stadionban a vasárnapi program a következő: negyed 2 órakor: Constructorul Arad—Flacara Medgyes, 3 órakor: Fl. Rosie UTA—Minerul Petrozsény.

Vasárnap délelőtt az aradi sportközösségek fiatal játékosaiból álló labdarugó csapatai barátságos mérkőzéseket játszanak, melyek időpontja a következő:

9 órakor a Metalul-pályán: Metalul „G. Dimitrov"—Progresul, 10 óra 45-kor a Metalul-pályán: Metalul „I. Ranghet"—Fl. Rosie FZ, 10 órakor a Locomotiva sporttelep edző pályáján: Locomotiva—Fl. R. UTA, 11 órakor a „November 7-pályán: Fl. Rosie—„November 7"—Stiinta.

*

A „B"-osztályu labdarugó bajnokságba való bejutásért folyó selejtező mérkőzések aradi csoportjában (II. csoport) vasárnap a következő találkozók kerülnek sorra:

„November 7" pálya, délelőtt 11 órakor: Flacara Bukarest—Fl. Rosie Rimnicul Vîlcea.

„Locomotiva" sporttelep, délelőtt 9 óra 15 perckor: Metalul Plopeni—Metalul Vörös Acél, 11 órakor pedig: Stiinta Craiova—Metalul Cugir.

*

MAGYAR VEGYES LICEUM (TANÁROK)—FAIPARI SZAKISKOLA (TANÁROK) 1:0 (0:0)

Csütörtök délután került sor a „November 7" kupáért folyó bajnokság döntő mérkőzésére. A két csapat találkozója nagy küzdelmet hozott, a mérkőzés helyenként a kerületi bajnoki mérkőzések szinvonalára emelkedett s végeredményben a Magyar Vegyes Liceum tanárcsapatának megérdemelt győzelmével végződött. A mérkőzés egyetlen góliát Endreffy lőtte az első félidő 28. percében.

Kitüntek: Łukács, Szilbereisz, Biró, Horváth, Endreffy, illetve Valentin, Gáspár, Almásy.

Az igen szép kupát a tanügyi szakszervezet képviselője ünnepélyes keretek között nyujtotta át a győztes csapat kapitányának.

Természetjárás

Szombaton, vasárnap és hétfőn rendezik meg Nagyszeben környékén a Román Népköztársaság 1954. évi terepjáró tájékozódási bajnokságát.

Arad városát két csapat képviseli. A két csapat tagjait a nemrégiben Kaszoja környékén megrendezett tereptájékozódási verseny alapján jelölték ki. A versenyzők csütörtök este elutaztak Nagyszebenbe.

Befejezték a vetést

A nagyőszi állami gazdaság dolgozói november 7 tiszteletére tett kötelezettségvállalásaik teljesitéséért folyó lelkes küzdelemben szép sikereket értek el az őszi munkálatokban. Október 23-ig 100 százalékban elvégezték az ősziek alá való szántást a tervszerüsitett 965 hektáron. Eddig a napig száz százalékban elvégezték a vetést is. Bevetettek 800 hektár területet buzával, 5 hektárt rozzsal és 150 hektárt őszi árpával. Elmaradt 10 hektár bükköny vetése, ugyanis nem kapták meg a grabáci állami gazdaságtól a szükséges vetőmagot. Ezt a területet a tavasszal takarmányborsóval vetik majd be.

Az őszi vetések alkalmával nagymértékben alkalmazták a gazdaságban a haladott agrotechnikai módszereket. Ezen az őszön például 55 hektáron keresztsoros, 445 hektáron pedig sürüsoros vetést alkalmaztak.

Az őszi szántással és vetéssel párhuzamosan végzik a mélyszántást is. Ugyanakkor nagyrészt befejezték már az őszi termények betakaritását is, mindössze 14 hektár magnak való cukorrépa betakaritása maradt még el.

A november 7 tiszteletére folyó szocialista versenyben a mezőgazdasági brigádok közül a Kieffer Miklós elvtárs által vezetett brigád jár az élen. A brigád tagjai amellett, hogy kitünő munkát végeztek, elsőkként fejezték be az őszi vetést. A brigádfelelőst nagymértékben segitette munkájában Müller András csoportvezető.

Az elért eredmények természetesen a traktorosok jó munkáját is dicsérik. Jól dolgozott például az IMSz traktoros brigád Cîrstea Victor vezetésével. A brigád tagjai kiváló minőségü munkát végeztek és naponta 25—50 százalékkal tulteljesitették normájukat. A brigád legjobb traktorosa Minea Gheorghe elvtárs. Jó minőségü munkájukkal és mennyiségi teljesitéssel kitüntek a 2. számu brigád traktorosai is. Külön érdemük, hogy az összes brigádok közül a leggondosabban kezelik traktoraikat.

Jól dolgozott Schultz Jakab raktárnok is.

Az állami gazdaság eredményeivel szemben a község egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztjai, valamint a kollektivisták bizony elmaradtak az őszi munkálatokkal. Az egyénileg gazdálkodók földterületein a tervszerüsitett 259 hektárból 210 hektárt felszántottak, de a 230 hektár tervszerüsitett buzából mindössze 50 hektár területet vetettek be. Hasonló a helyzet az árpa és a rozs vetésénél. A fentiek azt bizonyitják, hogy a néptanács végrehajtó bizottsága és a pártalapszervezet nem végzett megfelelő mozgósitó és felvilágositó munkát.

A kollektiv gazdaság eredményei tulhaladják az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok eredményeit, mégis megállapitható, hogy itt sem tettek meg mindent az őszi munkálatok idejében való elvégzésére. A kollektiv gazdaságban 325 hektárból 245 hektáron végezték el a szántást, 260 hektár helyett 105 hektáron vetettek buzát. Eredményük, hogy teljesitették az árpa és a rozs vetéstervét.

Mire tanit a politikai gazdaságtan

Irta: K. OSZTROVICIANOV
akadémikus

A politikai gazdaságtan a marxi-lenini elmélet fontos része. Erős ideológiai fegyvere ez a munkásosztálynak és az egész dolgozó emberiségnek az imperialista rabság alóli felszabadulásért vivott harcában. A marxi-lenini gazdasági elmélet felvértezi a pártot és kádereinket a társadalmi fejlődés törvényeinek ismeretével, lehetővé teszi a népgazdaság helyes irányitását s a kommunista épités lényeges problémáinak sikeres megoldását. A politikai gazdaságtan megvilágitja a népi demokratikus országok dolgozói előtt az uj, szocialista társadalom felépitésének utját.

I.

A politikai gazdaságtan az a tudomány, amely tanulmányozza a társadalmi termelés törvényeit s az anyagi javak elosztását az emberi társadalom fejlődésének különböző szakaszaiban. Tanulmányozza a társadalom termelőviszonyait, vagyis az emberek közti gazdasági kapcsolatokat. „A politikai gazdaságtan a termelésben részvevő emberek társadalmi kapcsolataival, a termelés társadalmi berendezkedésével foglalkozik" — tanitja Lenin.

Minden társadalmi rendszer termelési viszonyainak jellegét elsősorban a termelőeszközök fölötti tulajdon uralkodó formája határozza meg. A termelőeszközök kapitalista magántulajdona elkerülhetetlenül maga után vonja a munkások kizsákmányolásán alapuló viszonyt a munkások és a tőkések között s a kapitalisták közti elkeseredett harcot a legnagyobb profitért. A termelőeszközök társadalmi tulajdona viszont a szocialista termelési viszonyok alapja. A szocialista termelési viszonyokban ismeretlen az ember ember általi kizsákmányolása, ezzel a viszonyokat az elvtársi együttmüködés és a kölcsönös segélynyujtás jellemzi.

A politikai gazdaságtan a termelési viszonyokat a termelőerőkre gyakorolt kölcsönhatásukban tanulmányozza. A termelőerők bizonyos fejlődési foka ugyanis meghatározza a termelési viszonyok megfelelő tipusát. Az uj termelési viszonyok pedig aktiv módon befolyásolják a termelőerőket, legfőbb hajtóerői a termelőerők további fejlődésének.

„E termelési viszonyok összessége alkotja a társadalom gazdasági szerkezetét, azt a reális alapot, amelyen a jogi és politikai felépitmény emelkedik s amelynek meghatározott társadalmi tudatformák felelnek meg" — tanitja Marx.

A felépitmény, amelyet bizonyos alap hoz létre, aktiv módon visszahat erre az alapra, elősegiti megerősödését, hozzájárul szakadatlan fejlődéséhez. Éppen ezért a politikai gazdaságtan a termelési viszonyokat, a társadalom gazdasági alapját a felépitménnyel való kapcsolataiban is vizsgálja.

A politikai gazdaságtan tehát azzal, hogy tanulmányozza az emberek egymás közti viszonyát a termelési folyamatban, az emberek, a különböző társadalmi osztályok, a társadalom legfontosabb gazdasági és politikai létérdekeit érinti és maga is a legélesebb osztályharc küzdőtere. Ennélfogva nincs és nem is lehet egységes politikai gazdaságtan. Többféle politikai gazdaságtan van: burzsoá politikai gazdaságtan, proletár politikai gazdaságtan és kispolgári politikai gazdaságtan (a középosztályok politikai gazdaságtana).

A klasszikus burzsoá politikai gazdaságtan akkor jelent meg, amikor a burzsoázia még feltörő osztály volt, amikor a burzsoázia harcolt a feudalizmus ellen, osztályérdekei pedig megfeleltek a társadalom gazdasági fejlődése legégetőbb követelményeinek. A klasszikus burzsoá politikai gazdaságtan a maga idejében haladó jellegü volt.

A kapitalizmus fejlődésével s a burzsoázia és a proletariátus közti osztályharc kiélesedésével azonban a burzsoá politikai gazdaságtan mindjobban elvesztette tudományos jellegét s a kapitalista társadalmi rend előtti nyilt behódolás utjára lépett.

Ma a burzsoá politikai gazdaságtan teljesen átalakult a monopoltőke és a finánctőkecsoportok szolgájává. A legreakciósabb és legagresszivebb monopolkapitalizmus, az amerikai kapitalizmus, ma ideológiai fegyverként a korlátlan kapitalista kizsákmányolás igazolására, az imperialista agresszió és az uj világháboru előkészitésének igazolására használja fel a burzsoá politikai gazdaságtant.

Igazán tudományos jellegü csak annak az osztálynak a politikai gazdaságtana lehet, amelynek érdekei megegyeznek a társadalmi fejlődés objektiv menetének érdekeivel és egybeesnek a kapitalista rabságból felszabadult társadalom érdekeivel, az emberiség progressziv fejlődésének érdekeivel. Ilyen osztály a munkásosztály.

Éppen ezért, a proletár politikai gazdaságtan egyesiti magában a szigoru tudományosságot a következetes forradalmisággal.

Az igazán tudományos politikai gazdaságtant a munkásosztály zseniális vezetői és teoretikusai, Marx, Engels és Lenin teremtették meg. A nagy Sztálin — Marx, Engels és Lenin tanitásaira támaszkodva — sok uj tétellel gazdagitotta a politikai gazdaságtant.

A marxi-lenini politikai gazdaságtan nagy szervező és mozgósitó ereje abban rejlik, hogy felfedezte a társadalom fejlődésének gazdasági törvényeit, bebizonyitotta a kapitalista társadalom szocialista társadalommá való forradalmi átalakulásának elkerülhetetlenségét. A marxi-lenini politikai gazdaságtan ideológiailag felfegyverzi a nemzetközi munkásmozgalmat és élcsapatát — a kommunista és munkáspártokat — felszabaditó harcukban, világos távlatokat tár a dolgozó tömegek elé s a kommunizmus végleges győzelmének biztonságérzetét önti beléjük.

A marxizmus-leninizmus gazdasági elmélete alkotó tudomány. Ettől az elmélettől idegen mindenféle dogmatikus elmélet és skolasztika.

A marxi-lenini gazdasági elmélet mind tovább és tovább fejlődik a Szovjetunió Kommunista Pártjának és a testvéri kommunista pártoknak a határozataival, a pártok vezetőinek müveivel. E határozatok és müvek, a forradalmi harc és a szocialista épités történelmi tapasztalatainak szintézise alapján, uj következtetésekkel és tételekkel gazdagitják a marxi-lenini politikai gazdaságtant.

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Közgazdasági Intézete nemrég egy politikai gazdaságtani kézikönyvet adott ki, amely közérthető nyelven tárgyalja a marxi-lenini gazdasági elmélet alapvető problémáit.

II.

A marxi-lenini politikai gazdaságtan arra tanit, hogy az emberi társadalom története a társadalmi fejlődés törvényszerü folyamata az alsóbbfoku formáktól a felsőbbfoku formák felé. E fejlődés az emberek akaratától függetlenül meglévő objektiv törvényeken alapszik. Minden társadalmi alakulat egy-egy lépcsőfok az emberiség fejlődésében. A tudomány öt társadalmi-gazdasági alakulatot ismer: az őskommunizmust, a rabszolgaságon alapuló társadalmat, a hübéri, a kapitalista és a kommunista társadalmat.

A történelmi fejlődés tapasztalata azt mutatja, hogy a termelőeszközök magántulajdonán alapuló társadalmi alakulatoknak csupán fejlődésük első szakaszában van progressziv szerepük. A rabszolgaságon alapuló társadalmi alakulat, a hübéri és a kapitalista alakulatok termelési viszonyai bizonyos ideig előmozditották a termelőerők növekedését, később azonban bilincseivé váltak ezeknek az erőknek. Ekkor a termelési viszonyok és a termelőerők jellege közti kötelező összhang törvényének erejénél fogva, a régi alakulatnak az uj alakulattal való helyettesitése elkerülhetetlenné vált. A szocialista forradalom előtt a régi társadalmi-gazdasági viszonyoknak uj társadalmi-gazdasági viszonyokkal való helyettesitése nem jelentett egyebet, mint egyes kizsákmányolók hatalmának felcserélését más kizsákmányolók hatalmával. A proletár politikai gazdaságtan, a társadalmi fejlődés egész folyamatának általánositása alapján tudományosan bebizonyitotta, hogy a kapitalizmus az utolsó társadalmi berendezkedés, amely az embernek ember általi kizsákmányolásán alapszik.

A politikai gazdaságtan felfedi a kapitalista társadalmi rend fekélyeit és fonákságait, kimutatja, hogy e rendszer kibékithetetlen sajátos ellentmondásai a kapitalizmus lényegéből, a kapitalizmus gazdasági fejlődéstörvényeiből fakadnak.

A politikai gazdaságtan tudományos módon fogalmazza meg a kapitalizmus alapvető gazdasági törvényét. Kimutatja, hogy a kapitalista termelés célja az értéktöbblet, a lehető legnagyobb profit. A javakat a dolgozó tömegek hozzák létre, munkájuk gyümölcsét azonban a kizsákmányolók elsajátitják. A kapitalisták a maximális profit utáni hajszájukban egyre fokozzák a munkásosztály kizsákmányolását, tönkreteszik a parasztságot, leigázzák és kirabolják a gyarmati és a függő népeket. A kapitalista világ országaiban szüntelenül fokozódik a néptömegek elszegényedése.

A kapitalizmust a termelés anarchiája és gazdasági válságok jellemzik. A gazdasági válságok időnként nagy megrázkódtatásokat idéznek elő a kapitalista országok gazdasági életében, óriási pusztitásokat végeznek a termelő erők között, mérhetetlen szenvedéseket okoznak a dolgozóknak. E válságok a legbiztosabb jelei annak, hogy a történelem kimondta az itéletet a kapitalizmus fölött.

Az imperializmus feltételei között, kivált a kapitalizmus általános válságának szakaszában, végsőkig kiéleződik a kapitalista rendszer valamennyi belső ellentmondása, fokozódik élősdi jellege és a gazdaságot élet rothadása, a gazdasági élet egyre inkább militarizálódik, megkezdődik a kapitalizmus világrendszerének fokozatos széthullása.

Az imperializmus korszakában csucspontra hág a kapitalizmus alapvető ellentmondása, a termelés társadalmi jellege és az elsajátitás egyéni formája közti ellentmondás. A kapitalista termelési viszonyok egyre inkább fékezik a termelőerők fejlődését. A kapitalizmus gazdasági fejlődésének egész folyamata közvetlenül a szocialista forradalomhoz vezeti el a munkásosztályt. Az imperializmus a kapitalizmus általános válságának korszaka — társadalmi forradalmak, a gyarmatok és függő országok hatalmas nemzeti felszabaditó mozgalmának korszaka.

A politikai gazdaságtan, a Szovjetunió és a népi demokratikus országok tapasztalatai alapján megmutatja az egész dolgozó emberiségnek, hogyan szabadithatja fel magát a kizsákmányolás igája alól, hogyan épitheti fel szabad és boldog életét.

A marxista gazdasági elmélet feltárja a szocialista forradalmaknak s az elnyomott népek növekvő lendületü nemzeti felszabaditó küzdelmének gazdasági gyökereit s vitathatatlan tényekkel bizonyitja be, hogy korunk e nagy mozgalmai nem a kommunista agitátorok „ellenséges" akciói következtében bontakoznak ki és nem a szocialista tábor országaiból exportálják őket, hanem a kapitalista országok belső gazdasági és politikai fejlődése érleli meg e mozgalmakat.

A marxista politikai gazdaságtan arra tanit, hogy a mai monopolkapitalizmus eljátszotta történelmi szerepét s olyan reakciós erővé vált, amely fékezi a társadalom progresszsiv fejlődését. A társadalmi fejlő-

SZÁMADÁS

Különösen szép az őszi reggel a kisiratosi határban. A nagy siksá-gon könnyü szél szalad végig, megcibálja az utat szegélyező, már csaknem kopár fákat. Csend uralja a mezőt. Csak néha hallatszik a távolban legelésző tehenek kolompjának kongása s a csordát terelgető kuvasz csaholása. A kukoricával, vagy más terménnyel megrakott szekerek is csendesen, zajtalanul haladnak a sima mezei uton. Fodor Pál azonban nem gyönyörködik községe határában. Olyan szaporán lépked, mintha meg akarná hazudtolni, hogy a születése óta eltelt évek hat évtizedbe csoportosulva állnak már a hátamögött. Bozontos szemöldöke alól csak néha-néha pillant fel s akkor is ugy, mintha csupán azért tenné, hogy megfigyelhesse: a mezei ut, vagy az ösvény vezet-e hamarabb a kukoricaföldre.

Küzködéssel teli élete volt Fodor Pálnak. Napestig dolgozott, egyszer az egyik, máskor a másik nagygazda számára. Még 1952 őszén családjával együtt belépett a kollektiv gazdaságba. Szorgalmas munkájával a kollektivisták és a vezetőtanács is meg volt elégedve. Ősszel, az osztáskor, 20 mázsa buzát, ugyanannyi kukoricát s ki tudja számon tartani, mi mindent vitt még haza. „Végre most, Fodor Pál is nyugodtan, gond nélkül élhet. Nem kell törje a fejét, hogy mit vigyen a malomba" — mondogatták a kollektiv gazdaság tagjai. S amikor később, a közgyülésen meghallották, hogy Fodor Pál ki akar lépni a kollektiv gazdaságból, nem is akartak hinni fülüknek. Saját fia, — aki talán először hallotta apja tervét, — hitetlenül rázta fejét. „Várjunk még, elvtársak, mert édesapám még meggondolja a dolgot" — mondotta. Fodor Pál azonban nem gondolt meg semmit. Kilépett a kollektiv gazdaságból, a kollektivistáknak pedig röviden csak ennyit mondott: „Jobb nekem igy". Szavainak igazságáról azonban nem tudta meggyőzni őket, hiszen Fodor Pálnak továbbra is a nagygazdák, a kulákok földjén kellett dolgoznia. Ugy, ahogy azt évekkel ezelőtt tette. Emellett a fiai sem segithetnek neki a nehéz munkákban, mert az egyik kollektivben dolgozik, a másik pedig nincsen odahaza. Mig a kollektiv gazdaságban, korára való tekintettel, legtöbbször könnyü munkát végzett — először mint lógondozó, később mint dinnyepásztor, — addig most ismét meg kellett fognia az eke szarvát, szekeret kell rakjon, egyszóval a munka nehezebbje mind az ő vállát nyomja.

A keresete is jóval kevesebb igy, mint a kollektiv gazdaságban. Akárhogy is iparkodott a nyáron, a tavalyi husz mázsa helyett az idén csak hat mázsát tudott biztositani családjának. Senki sem tudja megfejteni, hogy mégis, miért váltotta fel a kollektivista életét a cselédeskedéssel. Fodor Pál is vontatottan, de változatlanul azt feleli e kérdésre: „Jobb nekem igy". Csak hosszas beszélgetés után olvad fel benne a bizalmatlanság s elmondja, hogy miért lépett ki a kollektiv gazdaságból.

— A tehén miatt tettem — magyarázza. — Mert én egész életemben csak egy tehenet tudtam vásárolni. Az sem volt olyan nagy, vagy szép, nekem azonban mindent jelentett. S a dolog ott kezdődött, hogy nekem, amikor ősszel beléptem a kollektiv gazdaságba, csak annyi gabonám volt, ami tavaszig tartott. Gondoltam, szólok a gyülésen, hogy adjanak osztásig egy kevés buzát. De csak a gondolatnál maradtam.

Vártam még egy hétig, de mivel láttam, hogy senki sem kérdi tőlem, hogyan élek a kollektiv gazdaságban, elég lesz-e a buzám aratásig, nem volt mit tennem, — bár nagyon fájt — eladtam a tehenemet, az árát pedig lassan feléltem. Emlékszem, a kollektiv gazdaság buzája már sárgult, mikor se pénz, se kenyér nem volt a háznál. Ekkor beszélgettem az egyik kollektivista szomszédommal, akinek elmondtam, hogyan állunk otthon. A kollektiv gazdaságtól még másnap kaptam kölcsön buzát, de már nem tudtam ugy örülni neki. Fájt, hogy egyetlen tehenemet el kellett adnom.

Fodor Pál elhallgat... Szemét egy pillanatra megpihenteti a hatalmas, felszántott területen, ahol a napokban kikelt fiatal buzát borzolgatja az őszi szél. Amerre csak ellát, a kollektiv gazdaság földjén nő, erősödik a buza, a jövőévi kenyér.

— Nemsokára végleg hazajön távollévő fiam — mondja elgondolkozva. — Mint a nagyobbik gyermekem, ő is a kollektiv gazdaságban akar dolgozni. Igaza van, jól kereshet majd ott. Hallom, hogy ezévben sokkal több pénzt, terményt s ezenkivül még ruhaanyagot is osztottak a tagoknak... Aztán a mai fiatalok egészen másképp gondolkoznak. Ha észrevesznek valamit, ami nem tetszik nekik, azonnal szólnak. En nem tudtam ezt megtenni s ezért kell, hogy nekem igy jobb legyen — fejezi be szavait Fodor Pál. Aztán lassu léptekkel tovább megy a közeli tanya felé.

★

Mint szobrász kezében az agyag, lassan formálódnak, alakulnak át a tegnap szelléreiből az uj élet építői. Némelyik könnyen formálhatónak bizonyul, a másikat pedig keményvé, nehezen hajlithatóvá kovácsolta az évekkel ezelőtti küzdelmes élet. Fodor Pál nehezen ismeri fel az uj utat. Érzi, hogy nagyrészt ő a hibás. Tudja azt is, hogy gyermekén kivül még számos családnak biztositott a kollektiv gazdaság bőséges életét. Bizonyos azonban, hogy rövidesen ő is, mint többi társa, ujra elindul a kollektiv gazdálkodás utján . . .

Negyi Mária

A pártoktatás magas eszmei szinvonaláért

(A vezércikk folytatása.)

reknek imperialista ideológiáját és agressziv politikáját, s a pártirányvonal opportunista és szektás elferditései ellen való engesztelhetetlen harc szellemében neveljék a kommunistákat. A tőkés országok kommunista pártjai a pártpropaganda egyik legfontosabb feladatának tekintik, hogy napról napra fáradhatatlanul ismertesse a dolgozó tömegekkel a pártnak az egyszerü emberek millióit foglalkoztató legfontosabb kérdésekkel kapcsolatos álláspontját.

A pártpropagandának a kapitalista, a gyarmati és a függő országokban az a hivatása, hogy mind mélyrehatóbban és világosabban feltárja a kommunistáknak mint a nép nemzeti érdekeiért folyó küzdelem legélenjáróbb és legkövetkezetesebb harcosainak a szerepét, megmutassa, hogy ezeknek az országoknak a viszonyai közt mi a jelentősége a munkásosztály és a parasztság közt lévő kapcsolatok további megszilárditásáért folyó harcnak, s hogy konkrét példákkal megmagyarázza a munkásosztály egységéért, a nemzet valamennyi haladó erejének egységes nemzeti frontba való egyesitéséért vivott harc lényegét. A meggyőző, jól érvelő felvilágositó munka elősegiti a munkásosztály, az összes dolgozók további tömöritését, s egységük megszilárditását a létérdekeikért, a demokratikus szabadságjogokért, a nemzeti függetlenségért, a világbékéért kibontakozott harcban.

A kommunista és a munkáspártokban folyó pártoktatás további javitása hozzájárul a kommunisták politikai aktivitásának és a marxista—leninista eszmék diadaláért folyó harcban betöltött élcsapatszerepüknek még magasabb szinvonalra emeléséhez, e pártok egységének és egybeforrottságának még fokozottabb megszilárditásához, a párt és a dolgozók nagy tömegei közt lévő kapcsolatoknak még szorosabbra füzéséhez.

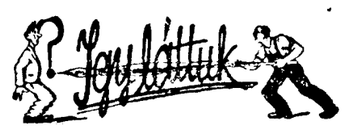

Öt perc, avagy az elnök lakodalomra készül

A kürtösi néptanács gyülésteremében szinte vágni lehet a cigarettafüstöt. Ivanov Ioan néptanácsi elnök elé kitett zsebóra tizet mutat. Már majdnem két órája tart a gyülés. Az egyik elvtárs a párt II. kongresszusának irányelv-tervezetét olvassa. A jelenlevők figyelmesen hallgatják, egyedül az elnök fészkelődik nyugtalanul helyén. Jól hallani a szék reccsenését.

A felolvasás után megélénkül a terem. Egymást követik a hozzászólások. Majd a képviselők teszneknek jelentést a körzetükben végzett őszi munkálatokról. Az elnök elvtárs azonban nem figyel oda, a mennyezetre függeszti tekintetét, egy légy röpülését figyeli. Nagyot sóhajt s az órájára néz. A mutató már a 11-es szám felé közeledik. Arckifejezése szenvedést árul el, a futás, menekülés vágyát tükrözi. Bárhol szeretne lenni, csak itt nem. No, nem éppen mindenütt, hanem az unokahuga lakodalmán. Különösen, ha elgondolja, hogy a násznép talán éppen most vidám hangulatban, finom borocskával öblögeti a torkát.

Mikor ideért gondolataiban, ugy érezte, hogy veszettül megszomjazott. Torka összeszorult, kiszáradt a sok cigarettafüsttől. Most talán meg sem tudna szólalni. Bánatosan nézte az előtte álló kancsóban csillogó vizet. Majd hirtelen mozdulattal öntött magának s hosszan ivott. Elfintoritotta az arcát. Hiába, ez nem bor. Nem szalad le tüzesen... Ekkor hirtelen felriadt, a mellette ülő mezőgazdasági felelős meglökte és kérdezett valamit. Erre felélénkült, figyelni kezdett. Éppen Ripas Petru képviselő számolt be arról, hogy körzetében a dolgozó parasztok elhanyagolták a munkát. Az elnök arca egy kicsit elborult, de arra gondolt, hogy az ő körzete élenjár — legalább is igy szokta mondani — és mindjárt vidámabb lett.

Danila Ioan képviselő szintén körzetének lemaradásáról beszélt.

— Nagy szégyen ez, elvtársak, hogy október közepén még alig kezdtük meg a vetést — mondta.

Az elnök haragosan nézett rá, szinte bele akarta fojtani a szót. A beszélő azonban másfelé forditotta tekintetét és felbátorodva, emeltebb hangon folytatta:

— Jó volna, ha a végrehajtó bizottság tagjai együttesen osztanák ki a vetőmagot. Ugy hallottam, hogy ezt az elnök és a titkár elvtársak egyedül, saját „belátásuk" szerint végzik. Popovici Gheorghe kulák például 10 mázsán felül kapott vetőmagot. Feltünő az is, hogy az elnök elvtárs rokonai kaptak először, nem pedig azok a dolgozó parasztok, akiknek az idén gyengébb termé...

— ...de a kutya mindenét magának! — pattant fel az elnök. — Igy megrágalmazni az elvtársak előtt. Bizonyitsa be, ha tudja!

Ezután a többi hozzászóló röviden s általánosságban beszélt, nehogy magára haragitsa az elnököt.

A következő hozzászóló monoton, szinte éneklő hangja ismét az elnök eszébe juttatta a templomot, ahol unokahuga épp most esküszik. Kár, hogy nincs több házasulandó rokonom. — tünődött tovább. — De hát mit is érnék vele, ha igy kell elvesztegetnem az időt.

Panaitescu Iuliana bőbeszédüen beszélt a körzetében elért eredményekről és az elnök kedvét keresve megállapitotta, hogy a kampány elég jól halad, a betakaritást is „majdnem" befejezték.

Az elnök azonban közömbös maradt. Sőt zsebóráját mutogatta. Igy ez a jelentés is röviden befejeződött.

Uj hozzászóló emelkedett fel helyéről. Az elnök gondolatai ujból visszatértek az esküvőhöz.

— Szereted? — kérdi a pap.

— Szeretem — válaszolja az unokahuga.

A mezőgazdasági felelős megint meglökte:

— Mit mormog, elnök elvtárs? Kit szeret?

— Szeretnék már itt nem lenni — találta fel magát az elnök.

— En is — sóhajtott a mezőgazdasági felelős.

— Nem tudsz valamit tanácsolni, hogy hamarabb vége legyen? — kérdezte.

— Nem!

A hozzászóló éppen a beszéde végére ért, amikor az elnöknek hirtelen mentőötlete támadt.

A pillanatnyi csendet kihasználva, megszólalt:

— Elvtársak, javasolom, hogy a hozzászólások idejét ÖT PERCRE röviditsük le. Van valami kifogás a javaslat ellen? Hogy mondják az elvtársak? No, rendben van, akkor szavazzunk. Ki van mellette? Igen. Egy, kettő... négy... maga ott hátul miért nem emeli fel a kezét?

A figyelmeztetett restelkedve mondta:

— Emelem, elnök elvtárs, emelem — s bizonyitásképpen jó magasra lenditi karját.

— A többség határozatát érvényesnek nyilvánitom. — S mint aki jól végezte dolgát, leült.

A begyüjtési kérdésekkel megbizott tartományi ellenőr szólalt most fel. Beszélt a kampány idejében való elvégzésének és a begyüjtési terv határidőre való teljesitésének fontosságáról. Közben letelt az öt perc s az elnök felmutatta óráját. A tartományi ellenőr ezzel mit sem törődve folytatta mondókáját.

Valóban fontos kérdéssel foglalkozott:

— Meg kell emlitenem, hogy a kampányban és a begyüjtésben a lemaradást az alapszervezet mozgósitó munkájának hiánya és a néptanács nemtörődömsége okozza... — Az elnök erre még határozottabban bökött mutatóujjával az óra felé és két kezén mutatta, hogy már 10 perce beszél. Arcán ujból szenvedés látszott. Eszébe juthatott, hogy a lakodalmasok talán már visszatértek a templomból s éppen ebédhez készülődnek. Végül Dumitru Gheorghe képviselő megszánta — s amikor Baciu Carol tartományi ellenőr kijelentette, hogy: „a néptanács és a képviselők segitsége előmozditaná a kampányt és a begyüjtés menetét", hirtelen félbeszakitotta:

— Megszavaztuk az öt percet, vagy nem? — kérdezte.

— En mindenesetre nem — válaszolta az ellenőr. — Csak az elnök elvtárs nem látta — és ezzel haragosan leült.

Ujra egy megfélemlitett ember kezdett beszélni. Alig fogott hozzá, az elnök a borospoharak összekoccanására gondolva, teljes elnöki tekintélyének érvényesitésével haragosan kiabálta:

— Megtiltom, értik? Megtiltom, hogy bárki tovább beszéljen öt percnél. Sőt, még ez is sok — tette hozzá.

A többi hozzászólás elmaradt. A képviselők nem beszéltek sem az eredményekről, sem a hiányosságokról. Pedig lett volna miről. Pirnea Vasile és Tenca Ioan körzetük eredményeiről, Urzico Maria és Nadasan Aglaia körzetük elmaradásáról. De senki sem szólalt meg. Az elnök egyszerre elemében érezte magát:

— Nem kér szót senki? Akkor a gyülést befejeztük.

A képviselők elhagyták a termet, az elnök pedig szinte futólépésben tette meg az utat a lakodalmas házig, ahonnan már messziről vidám muzsikaszó és kurjongatás hallatszott.

— Miért késtél ilyen sokat? — kérdezték többen szemrehányóan.

— Gyülésem volt a képviselőkkel. De kivágtam magam — s kacsintott.

— No, nem baj, — mondta egy legény — jut még neked is mindenből. Először ezt a demizsont huzd meg!

S mig az elnök egyszuszra majdnem kiitta a tartalmát, a legény ellenőrizgette magát:

„Amilyen az elnök — olyan [a község.
Eljen sokáig köztünk a bikes- [sig".

Elvégre egyszer van az ember unokahugának a lakodalma... Vagy nem?

Szender Károly

dés törvényszerü folyamata éppen olyan elkerülhetetlenül cseréli fel a kapitalizmust a szocializmussal, mint ahogy az éjszaka után a nappal következik.

A szocializmus győzelme azonban nem hull magától az ölünkbe. A szocializmus győzelmét csak a dolgozó tömegek forradalmi harca vivhatja ki, a proletariátus vezetésével, élén a proletariátus élcsapatával, a kommunista párttal.

III.

A politikai gazdaságtan megtanit arra, hogyan alakitsuk át s helyezzük szocialista alapokra a gazdaságot, amelyet a munkásosztály örökségként kapott a multtól. A politikai gazdaságtan tudományosan megalapozza az uj szocialista rend felépitésének eszközeit és módszereit. A szocializmus politikai gazdaságtana megjelenésük, fejlődésük és a kommunizmus szakasza felé való haladás közben tanulmányozza a szocialista társadalom termelési viszonyait irányitó törvényeket.

A politikai gazdaságtan általánositja a szocialista társadalom megteremtésének tapasztalatait a Szovjetunióban és a szocialista építés gyakorlatát a népi demokratikus országokban, feltárja a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet időszakának tartalmát. Megmutatja, hogy váltják fel forradalmi módon e szakaszban a kapitalista termelési viszonyokat a szocialista termelési viszonyok. A szocialista rend megjelenésének és fejlődésének s a kapitalista termelési viszonyok felszámolásának eredményeképpen, a kapitalizmus gazdasági törvényei elvesztik hatékonyságukat, letünnek a szinről, — megjelennek és kifejlődnek a szocializmus gazdasági törvényei.

A marxizmus-leninizmus megindokolja, hogy miért szükségszerü a proletárdiktatura, a munkásosztály vezetőszerepe a szocialista építésben, a munkásosztály és a parasztság tartós szövetsége. A termelési viszonyok és a termelőerők jellegének kötelező összhangjáról szóló törvényből kiindulva és tekintetbe véve a szocializmus alapvető gazdasági törvényének követelményeit, a politikai gazdaságtan alátámasztja az ország iparositásának és a millió meg millió parasztgazdaság kollektivizálásának politikáját. Feltárja az átmeneti időszakban folyó osztályharc törvényszerüségét.

A marxi-lenini gazdasági elméletből s a tudományosan szintetizált szovjet tapasztalatokból a népi demokratikus országok megtanulják az osztályharc törvényeit, megtanulják, hogyan teremtheti meg a munkásosztály az átmenet időszakában megbonthatatlan barátságát és szövetségét a parasztsággal, hogyan szilárdithatja meg a falu és a város közti gazdasági kapcsolatot, hogyan vivhatja ki a győzelmet a kizsákmányoló osztályok fölött és épitheti fel a szocialista társadalmat.

A marxi gazdasági elmélet ugyanakkor arra tanit bennünket, hogy a Szovjetunió tapasztalatait nem lehet mereven alkalmazni a népi demokratikus országokban. Minden egyes szocializmust épitő országban a gazdasági politikát a munkásosztály és pártja dolgozza ki, tekintetbe véve az illető ország történelmi fejlődésének jellegzetességeit, a termelőerők szinvonalát, az osztályviszonyok sajátosságait.

A nemzetközi küzdőtér erőviszonyaiban bekövetkezett alapvető változás, a szüntelenül növekvő hatalmas szocialista tábor megalakulása, kedvezőbb feltételeket teremt a szocializmus felépitésére a népi demokratikus országokban, mint azok a körülmények voltak, amelyek között a Szovjetunióban a szocializmus győzelméért vivott harc kibontakozott. Ismeretes, hogy hosszu időn át a Szovjetunió volt a világ egyetlen szocialista köztársasága. A Szovjetuniónak gyors ütemben kellett létrehoznia a nehézipar összes ágait. A népi demokratikus országoknak — a széleskörü munkamegosztás alapján és a szocialista tábor országainak kölcsönös gazdasági segitsége révén — lehetőségük van arra, hogy azokat az iparágakat fejlesszék ki, amelyek számára a legkedvezőbbek a gazdasági és természeti adottságok.

A politikai gazdaságtan arra tanit, hogy a gyarmati, a félgyarmati és a gyengén fejlett országok az imperializmus igájának lerázása után, a szocialista tábor fejlett országainak segitségével fokozatosan rátérhetnek a szocialista építés utjára s átugorhatják a kapitalista fejlődés gyötrelmes szakaszát. Ezt a tételt igazolja a Szovjetunió gyakorlata. A Szovjetunióban a nemzetiségi peremvidékek elmaradott népei az orosz nép s a Szovjetunió más népeinek segitségével ugrásszerüen áttértek a patriarkális és feudális gazdasági formákról a szocializmusra, kikerülve a kapitalizmust.

A jelenlegi körülmények között a Kinai Népköztársaság a nemkapitalista fejlődés utján halad a félfeudális és félgyarmati gazdasági formáktól a szocializmus felé. A kinai forradalom tapasztalata világtörténelmi jelentőségü.

A marxizmus-leninizmus gazdasági elmélete arra tanit, hogy a szocializmus és a kommunizmus győzelmének döntő feltétele a kapitalista rendszerből kiszakadt országokban a szocialista tábor erejének szüntelen megszilárditása s az e táborhoz tartozó országok gazdasági, politikai és kulturális együttműködésének szakadatlan fejlesztése.

A politikai gazdaságtan feltárja a kapitalizmus pusztulása és a szocializmus győzelme történelmi elkerülhetetlenségének belső rugóit s tudományosan megalapozza a kapitalista tábor és a szocialista tábor közti viszony jellegét. Megmutatja, hogy nemcsak lehetséges, hanem szükséges is az egyik, vagy a másik táborhoz tartozó országok békés együttélése és kereskedelmi együttműködése, a kölcsönös előnyök és az egymás belügyeibe való benemavatkozás alapján.

IV.

A szocializmus politikai gazdaságtanának óriási jelentősége van a kommunista építés irányitásában.

Mint minden más társadalmi alakulat törvényeinek, a szocializmus gazdasági törvényeinek is objektiv jellegük van. E törvények követelményeit nem hagyhatjuk figyelmen kivül, mert ez elkerülhetetlenül a gazdasági élet szétzülléséhez vezetne, nehézségeket és ellentmondásokat szülne. A gazdasági törvények objektiv jellegének tagadása a gazdaságtudomány semmibevevését jelenti és a politikai kalandorság utjára vezet.

Nem kevésbbé káros a kommunista építés gyakorlatára az a tézis, hogy az emberek tehetetlenek a gazdasági törvényekkel szemben. A törvények ilyen fetisizálása elméletté avatja az ösztönösséget a kommunista építésben.

A szocializmus gazdasági törvényeinek ismerete lehetővé teszi, hogy behatoljunk a szocialista gazdasági életben végbemenő folyamatok lényegébe, hogy még csirájukban felismerjük a fejlődés uj, haladó irányzatait, hogy tudományosan előreláthassuk a gazdasági fejlődés menetét és hogy a népgazdaságot tervszerü vezetéssel a kommunizmus utjára irányitsuk.

A kommunista párt és a szovjet kormány az objektiv gazdasági törvények ismeretére támaszkodva dolgozza ki és folytatja tudományosan megalapozott politikáját. Ez a politika a társadalom anyagi fejlődésének következményeit, a nép alapvető érdekeit tükrözi s az életben a dolgozó tömegek tevékeny, alkotó munkájában testesül meg.

A kommunista párt és a szovjet kormány politikai vonalának megszabásában figyelembe veszi a szocializmus alapvető gazdasági törvényének követelményeit. A párt és a kormány ennek a törvénynek megfelelően valósitja meg a szocialista termelés szakadatlan növekedése alapján az összes szovjet emberek anyagi és kulturális szinvonalának állandó emelésére irányuló politikáját. A kommunista párt és a szovjet kormány legfőbb kötelességének tekinti, hogy gondoskodjék a nép boldogulásáról.

A szocialista rendszer alapja, a haza gazdagságának és hatalmának forrása, a dolgozók bőséges és civilizált életének forrása, a termelőeszközök társadalmi tulajdona.

A szovjet társadalom óriási sikereket vivott ki a szocialista gazdaság fejlesztésében. 1913-hoz viszonyitva, a Szovjetunió nagyipari termelésének összvolumene 1953-ban harmincszorosára emelkedett (az árak összehasonlitása alapján). Évről-évre nő országunk nemzeti jövedelme. A Szovjetunióban a dolgozók reális jövedelme, — egy munkásra számitva, — a következő arányban emelkedett: 1913-hoz viszonyitva, tekintetbe véve a munkanélküliség kiküszöbölését, a munkások jövedelme 1940-ben több, mint háromszorosára, a parasztoké pedig három és félszeresére nőtt, 1940-hez viszonyitva a munkások és tisztviselők jövedelme 1952-ben 68 százalékkal, a parasztok jövedelme pedig mintegy 72 százalékkal volt nagyobb. Ugyanakkor érezhetően emelkedett a városi és falusi dolgozók kulturális szinvonala is. A dolgozók anyagi jólétének szüntelen fokozása érdekében a párt és a kormány következetesen arra törekszik, hogy minden eszközzel fokozza a tömegfogyasztási javak termelését.

A népgazdaság helyes irányitása szempontjából rendkivül fontos a népgazdaság tervszerü (arányos) fejlesztésére vonatkozó gazdasági törvény ismerete és helyes alkalmazása. E törvény követelményeinek szemelőtt tartásával állapitják meg a népgazdaság különböző ágainak arányait, elsősorban a termelőeszközök termelésének és a fogyasztási cikkek termelésének arányát, hogy az ország gazdasági ereje szüntelenül növekedjék és a termelés szinvonalának megfelelően maximális mértékben kielégithessék a dolgozók állandóan növekvő szükségleteit.

Elsőrendü fontosságu a helyes arányok megállapitása az ipar és a mezőgazdaság, s ugyanakkor az ipar különböző ágai és a mezőgazdaság különböző ágai között. Az utóbbi időben a szocialista mezőgazdaság fejlődésének üteme érezhetően visszamaradt az ipari fejlődés üteme mögött. Nyilvánvaló aránytalanság mutatkozott egyrészt a gabona, hus, tejtermék, zöldség- és gyümölcsszükséglet gyorsütemü emelkedése, másrészt pedig a mezőgazdasági termelés szinvonala között.

Ennek az aránytalanságnak a kiküszöbölésére a párt és a kormány nagyarányu programot valósit meg a mezőgazdasági termelés erőteljes fellendítése érdekében.

A gazdaság sokoldalu fejlesztésének megfelelő helyes tervezés feltételezi a tervszerü központi vezetés elvének szoros összehangolását a legfőbb mutatószámoknál azzal, hogy a helyi szervek, az iparvállalatok, a kolhozok és szovhozok megfelelő függetlenséggel és kezdeményezési lehetőséggel rendelkezzenek.

A gazdaságtudomány feltárja a társadalmi munka minőségi jellegzetességeit a szocialista rendszerben, megmagyarázza a munka utáni elosztás gazdasági szükségszerüségét, kimutatja az uj, szocialista munkafegyelem létfontosságát, tudományosan megalapozza a munkaerőforrások helyes elosztásának szükségességét az anyagi termelés és a nemproduktiv (termelésen kivül álló) részlegek között.

A munka utáni elosztás gazdasági törvényének nagy ereje abban áll, hogy minden munkás számára biztositja a személyes anyagi érdekeltséget munkájának eredményében, egybehangolja a munkás személyes érdekeit az állami érdekkel, erőteljes ösztönzést jelent a termelés fejlesztésére és elősegiti a dolgozók jólétének fellendítését.

A munka utáni elosztás gazdasági törvénye alapján történik — mind a bérezés, mind pedig a kolhozjövedelem elosztása terén — a munka mennyisége és minősége szerinti és az eredményektől függő megkülönböztető dijazás elvének következetes érvényesitése, s ez a törvény irányt mutat a kádereknek az egyenlősités elleni megalkuvás nélküli harcban. Tudvalévő, hogy a népgazdaság egyes szektoraiban, főleg a mezőgazdaságban, egyes esetekben nem tartották be ezt a törvényt, s ez komoly kárt okozott a szocialista gazdaságnak.

(Folytatása a 4-ik oldalon)

Az ENSz politikai bizottságának ülése

NEWYORK. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az ENSz Politikai Bizottságának október 27-i délelőtti és délutáni ülésein folytatták a vitát a fegyverzet csökkentésével és a tömegpusztító fegyverek eltiltásával kapcsolatos javaslatokról.

Marin, a kanadai küldöttség vezetője Kanada, Franciaország, a Szovjetunió, Nagy-Britannia és az Egyesült Államok küldöttségei nevében határozattervezetet terjesztett elő. Az említett küldöttségek javasolják, hogy India határozattervezetét el kell juttatni a leszerelési bizottsághoz megvizsgálás végett. Ugyanakkor el kell juttatni a leszerelési bizottsághoz a Politikai Bizottság ülésein felvett jegyzőkönyveket az indiai javaslat vitájával kapcsolatosan.

Menon, India képviselője hozzájárult ehhez az eljáráshoz. S kijelentette, hogy az indiai küldöttség megszavazza az öt hatalom határozattervezetét. Ezután Dixon, Anglia küldötte szólalt fel. Az angol küldött azonban nem azokkal a problémákkal foglalkozott, amelyekben már megegyeztek, hanem a szovjet álláspont és a nyugati hatalmak álláspontja közti megoldatlanul maradt kérdéseket emelte ki. A Szovjetunió visszautasította az Egyesült Államok ugynevezett „munkadokumentumát" — mondotta Dixon — s ez fölösleges nehézségekhez vezethet majd később a leszerelési bizottságban az álláspontok tisztázásánál.

Ezután A. J. Visinszkij, a szovjet küldöttség vezetője szólalt fel. Dixon észrevételeire válaszolva, Visinszkij kijelentette: a fennálló nehézségek ellenére, a szovjet küldöttség véleménye szerint lehetőség nyilott arra, hogy a jövőben is közös megegyezéssel oldják meg a vitás kérdéseket. A szovjet küldöttség reméli, hogy a többi partner is hasonlóképpen jár el, előmozditva a fennálló nehézségek leküzdését. Ez ugy válik lehetségessé, ha közös alapot találnak a megegyezésre. Ilyen alapot találtak is, mint ismeretes, s ez az angol-francia javaslat, nem pedig az 1954 május 25-i amerikai „munkadokumentum", amelyre Anglia küldötte hivatkozik.

Visinszkij a továbbiakban utalt Dixonnak arra a kijelentésére, hogy Nagy-Britannia a jövőben is mindent elkövet a megegyezés érdekében. A szovjet küldöttség szintén erőfeszitéseket tesz arra — mondotta Visinszkij —, hogy elfogadható alapokon megegyezésre jussanak s ezzel biztositsák a békét, megóvják a népek biztonságát. Visinszkij ujra hangsulyozta: a Szovjetuniónak az a javaslata, hogy egyharmadával csökkentsék az öt nagyhatalom fegyverzetét, első lépés a megegyezés felé. A fegyverzet csökkentését ugy kell értelmezni, hogy minden ország és minden fegyvernem esetében külön-külön meghatározzák a fegyverzet szinvonalát, tekintetbe véve az adott tényezőket s az egyes országok sajátos körülményeit.

Visinszkij ezután a vita alá bocsátott határozattervezetekkel foglalkozott s állást foglalt az ausztráliai határozattervezet ellen, mert ez javasolja a titkárságnak, hogy állitson össze egy dokumentumot s ebben tüntesse fel a nagyhatalmak álláspontját a leszerelés kérdésének különböző mozzanatairól.

Az ausztráliai határozattervezet ellen foglaltak állást Franciaország, Görögország, Jugoszlávia, Libanon és Burma képviselői is, és valamennyien magukévá tették Visinszkij megjegyzéseit.

Irák, Törökország, a Fülöp-szigetek és a kuomintangisták küldöttei az ausztráliai tervezetet támogatták.

Szalvador képviselője olyan határozattervezetet terjesztett elő, amely javasolja, hogy az ausztráliai határozattervezetet juttassák el megvizsgálásra a leszerelési bizottsághoz, anélkül, hogy előzőleg szavazás alá bocsátanák.

A délutáni ülés végén a határozattervezeteket szavazás alá bocsátották. A Politikai Bizottság összes tagjai egyöntetüen elfogadták a kanadai, francia, szovjet, angol és amerikai küldöttségeknek a következő kérdésekben javasolt közös határozattervezetét: „Az összes fegyveres erők és fegyverzet szabályozása, korlátozása és részleges csökkentése; a leszerelési bizottság jelentése". „A fegyverzet csökkentéséről s az atomfegyver, hidrogénfegyver és más tömegpusztító fegyverek eltiltásáról szóló nemzetközi egyezmény megkötéséről".

Urrutia elnök (Kolumbia) a bizottság nevében üdvözölte az Egyesült Államok, Anglia, a Szovjetunió, Franciaország és Kanada képviselőit az elért eredmény alkalmából. Nagy politikai jelentősége van annak — hangsulyozta —, hogy a bizottság egy ilyen fontos kérdésben egyhangulag döntött. Az öt hatalom másik közös határozatát — az indiai határozattervezetnek a leszerelési bizottsághoz való továbbitásáról szóló határozatot — 58 szavazattal fogadták el. A határozat ellen csak a kuomintangisták küldötte szavazott.

Szalvador küldöttségének javaslatát 47 szavazattal elfogadták. Nyolc küldöttség tartózkodott a szavazástól. Minthogy Szalvador képviselőjének határozatát elfogadták, az ausztráliai határozattervezetet nem is bocsátották szavazás alá.

A következő ülést október 29-én tartották, amikor a Politikai Bizottság megkezdte a következő napirendi pont: az ugynevezett kollektiv intézkedések kérdésének megvitatását.

Angol müvek moszkvai szinpadokon

A szovjet szinpadokon gyakran játsszák angol szinmüirók alkotásait. Szinte egyetlen olyan drámai szinház sincs a Szovjetunióban, amelyben ne játszottak volna Shakespeare-müveket. A Vahtangov Szinház például több mint 800-szor játszotta a „Sok hühó semmiért" cimü vigjátékot. A Moszszovjet Szinház állandóan zsufolt nézőtér előtt játssza az „Othello"-t. A moszkvai Drámai Szinházban előadott „Vizkereszt, vagy amit akartok" és a Vahtangov Szinházban bemutatott „Két veronai ifju" nagy népszerüségnek örvendenek a moszkvai közönség körében.

A moszkvai szinházak sok Shakespeare-darabot hoznak szinre, teljesen uj felfogásban. A Majakovszkij Szinház a „Hamlet" bemutatására készül. Az Akadémiai Kis Szinház a „Macbeth", a Moszkvai Müvész-Szinház a „Vizkereszt, vagy amit akartok", a Vahtangov Szinház pedig a „Romeo és Julia" előadására készül.

Moszkva és más városok szinházaiban Dickens regényeiből irt szindarabokat is játszanak. Husz szinházban játsszák a „Kis Dorrit"-ot, a Müvész-Szinház bemutatta a „Dombey és fiá"-t, a Komszomol Szinház pedig a „Közös barátunk"-at.

Jól ismeri a szovjet közönség Bernard Shaw drámai müveit is. A „Pygmalion"-t éveken át játszották az Akadémiai Kis Szinház szinpadán. Az előadást Sztálin-dijjal tüntették ki.

A moszkvai Drámai Szinház a közeljövőben egy szinre alkalmazott Galsworthy-regényt mutat be.

Országosméretü bérmozgalom Franciaországban

PARIS. (Agerpres). — Franciaországban egyre nagyobb méreteket ölt a bérmozgalom. A dolgozók egységes akcióval akarják kényszeriteni a munkaadókat, hogy emeljék béreiket.

Bérköveteléseik kivivására az utóbbi napokban sztrájkba léptek számos fémipari üzem munkásai, köztük a párisi Liotard, az arcueili Borriquand et Morre, a Bernard tehergépkocsigyár, a bresti arzenál, a touloni közuti villamosvasutak munkásai. A párisi Renault üzemek munkásai is rövid sztrájkot tartottak.

A francia gazdaság legfontosabb ágaiban dolgozó munkások számtalan tömeggyülésen követelték béreik emelését és elhatározták, hogy a végsőkig harcolnak követeléseikért.

A több mint 2.500.000 munkást felölelő szajnamegyei szakszervezeti szövetség vezetősége felhivta a munkásokat, hogy erősitsék akcióegységüket a béremelésért inditott harcban.

A kikötőmunkások országos szövetsége szintén az akcióegység megszilárditására hivta fel a dokkmunkásokat a magasabb bérek kivivása érdekében.

A hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY" mozi: november 3-ig: Vihar a Dnyeperen. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Naponta 11 órakor matiné.

„NICOLAE BALCESCU" mozi: október 31-ig: Traktorosok. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JÁNOS" mozi: október 31-ig: Anna rendjel. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE" mozi: október 31-ig: Anna rendjel. Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

„UJ IDŐK" mozi: november 5-ig: 1. Román aktuális hiradó. 2. Szovjet aktuális hiradó. 3. Az uj Minszk. 4. Vizipóló. Előadások: 3 órától folytatólagosan.

„SOLIDARITATEA" mozi (Gáj): november 2-ig: Vörös vállpántok. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ" mozi: (Mikelaka): november 2-ig: Vidám verseny. Előadások: este 7 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor.

„ILIE PINTILIE" CFR mozi (Mosóczi-telep) : október 31-ig: A levegő bérkocsisa. Előadások naponta este 7 órakor, vasárnap 3, 5 és 7 órakor.

„NICOLAE BALCESCU" mozi: (Lippa): október 31-ig: A város alatt.

„PETŐFI SÁNDOR" mozi (Radna): október 31-ig: Riadó.

„POPULAR" mozi (Nagyszentmiklós): október 31-ig: A puszták énekese.

A francia nép harca a német militarizmus feltámasztása ellen *)

★

FRANCOIS BILLOUX,
a Francia Kommunista Párt titkára

★ ★

A francia nemzetgyülés augusztus 30-án megtagadta a hirhedt „európai védelmi közösség" megteremtésére irányuló bonni és párisi szerződés ratifikálását.

Ez a szavazás világosan kifejezte, hogy a francia nép semmiféle formában nem engedi meg a német militarizmus feltámasztását. Ez a szavazás a Francia Kommunista Párt vezetésével vivott hosszu nemzeti harcnak az eredménye. Ebben a harcban egyesült a franciák óriási többsége, politikai hovatartozásától és multbeli magatartásától függetlenül, egyesült minden francia, aki halaszthatatlan és fontos feladatának tekintette, hogy a békét, Franciaország biztonságát és függetlenségét veszélyeztető német revansisták ujrafelfegyverzését megakadályozza.

A szavazás eredménye az összes békeszerető erők világraszóló győzelme volt. Sulyos csapásként érte a német revansistákat és valamennyi felbujtójukat, elsősorban az amerikai imperialistákat.

A német militarizmus feltámasztása az amerikai kormánykörök külpolitikájának egyik fő célja. Mivel a nemzetgyülési szavazás elvágta az „európai védelmi közösség" utját, az Egyesült Államok külügyminisztériumának legnagyobb gondja lett, hogy más utat keressen a német militarizmus feltámasztására, s másképp álcázza a német ujrafelfegyverzést. Sajnos, a francia kormány álláspontja megkönnyitette az Egyesült Államok kormányköreinek e terv végrehajtását.

Olyan kormány, amely igazán törődik Franciaország nemzeti érdekeivel, haladéktalanul kijelentette volna, hogy egyrészt megkisérli a négyhatalmi tárgyalások folytatását, s a német probléma rendezésére törekszik, másrészt pedig, hogy egyáltalán nem hajlandó hozzájárulni Nyugat-Németországnak semmiféle ujrafelfegyverzéséhez és az atlanti szövetségbe való belépéséhez.

A francia kormány vezetője azonban ehelyett Londonba utazott, hogy teljesitse az Egyesült Államok imperialista politikájának követeléseit.

A francia kormány aláirta a londoni egyezményeket. Ezért ismét legsürgősebb feladatunkká vált, hogy tovább küzdjünk a német militarizmus feltámasztása ellen, biztositsuk a munkásosztály és valamennyi békeszerető, hazafias erő egységét, s győzelmesen fejezzük be ezt a küzdelmet.

A Francia Kommunista Pártra ismét főszerep vár a békéért és a nemzeti függetlenségért meginditott nagy harcban.

Az „európai védelmi közösség" ellen vivott küzdelem során megállapithattuk, hogy a Francia Kommunista Párt által megjelölt harci célok nemcsak a kommunisták, hanem az egész nép, az egész nemzet céljai is voltak. Ebben a megvilágitásban látjuk a német militarizmus feltámasztása ellen folyó harc uj szakaszát is.

Az „európai védelmi közösség" ellen vivott harc során szerzett tapasztalatok megkönnyitik a londoni egyezmények és bármilyen más hasonló mesterkedések meghiusitására irányuló feladataink teljesitését.

Laurent Casanova elvtárs a Francia Kommunista Párt központi bizottságának október 15-i ülésén mondott beszámolójában megállapitotta: „Nem azért beszélünk igy pártunk érdemeiről, mert büszkélkedünk vagy kérkedünk, hanem inkább azért, mert világosan látjuk megoldásra váró feladatainkat. Azért beszélünk igy, hogy felhivjuk a már elért eredményeken fellelkesült francia népet lásson bátran hozzá e feladatok megoldásához."

Laurent Casanova hozzátette: „...A londoni egyezmények ellen meginditott harc ugyanolyan nagyjelentőségü, mint az „európai védelmi közösség" megteremtése ellen vivott harc volt.

Célunk világos: ki kell vivnunk, hogy az egész francia nép odaálljon a parlament és a külföldi imperialisták közé, akik fokozzák nyomásukat; ki kell vivnunk, hogy a nép összeforrjon, s minden erejével befolyásolja a kormány cselekedeteit."

A párt központi bizottsága végül határozatban mondta ki: „A kommunista párt ujra határozottan megerősiti, hogy mind az országban, mind a parlamentben kész együtt harcolni mindazokkal a társadalmi és hazafias erőkkel, amelyek ellenzik a német militarizmus feltámasztását, ugyszintén ezeknek az erőknek összes képviselőivel, bárkik is azok, politikai pártállásuktól függetlenül."

Gyorsan kell cselekednünk! A kormány két hónap alatt ki akarja csikarni a londoni egyezmények ratifikálását, hogy megakadályozza a nép harcát. Párisban már ezen a héten összeültek a nyugati államok külügyminiszterei, hogy megállapitsák Nyugat-Németország ujrafelfegyverzésének feltételeit. Elsősorban meg kell cáfolnunk a londoni egyezmények hiveinek összes hazugságait. A Nyugat-Németország fegyverzetének korlátozásáról és a nyugatnémet fegyverkészletek ellenőrzéséről szóló cikkelyek illuzóriusak, mivel gyakorlati szankciók nem kövétik őket. Csak az ostoba hiheti, hogy a bonni kormány, bármint fogadkozik is, békés uton oldja meg összes szomszédaival támadt nézeteltéréseit, vagyis a határkérdést.

Anglia és az Egyesült Államok ugynevezett „biztositékai" teljesen erőtlenek a Németország felől fenyegető támadás megismétlődésével szemben, mivel e két ország kormánya ragaszkodik minél több német hadosztály megszervezéséhez.

Azoknak a londoni egyezményeknek a megvalósitása, amelyek vezérkarostul feltámasztják a revansista Wehrmachtot, közvetlenül elősegiti, hogy Nyugat-Németország ismét uralkodó helyzetet foglaljon el Európában, Franciaország pedig csak másodrangu szerephez jusson. Németország ujrafelfegyverzésével megkezdődik a féktelen fegyverkezési verseny, összes gazdasági és politikai következményeivel együtt. A „kisebbik rossz" érve ugyancsak alaptalan. Kétségtelen, hogy aki enged a külföldi nyomásnak, az lemond a nemzeti érdekekről.

Az összes franciák nagyon kivánják a leszerelést. Könnyen megértjük, hogy Nyugat-Németország ujrafelfegyverzése, amellyel együtt jár a fegyverkezési verseny, fokozná a nemzetközi feszültséget, s megnehezitené a tárgyalások politikájának folytatását. Ezért a néptömegek nagy örömmel fogadták a Szovjetunió legutóbbi javaslatait, amelyek szerint a Szovjetunió az általános leszerelés kérdésének megtárgyalásához hajlandó alapul elfogadni a francia—angol tervet, valamint a német probléma békés megoldására vonatkozó javaslatokat, amelyeket Molotov elvtárs október 6-án, berlini beszédében fejtett ki.

Mind több francia vallja, hogy nem a német militarizmus feltámasztásának valamilyen formáját kell erőnek erejével keresni, hanem elsősorban a Szovjetunióval való tárgyalások felé kell orientálódni. Ez a gondolat fejeződik ki Herriot és más politikusok beszédeiben és nyilatkozataiban is, jóllehet az illetők a legkülönbözőbb politikai irányzatok hivei.

Lehetőségeink tehát kedvezőek, hogy ugyanugy elvessük a londoni egyezményeket, mint az „európai védelmi közösségről" szóló szerződést. Az EVK ellen küzdő franciák millióí felismerték a veszélyt, s megtalálták az elháritásához szükséges eszközöket. A kialakult egység megmarad, sőt még bővülhet is.

Az országos békebizottságnak, a békemozgalom, a békéért és a nemzeti függetlenségért vivott harcban kialakult francia népi egység szervezett és legaktivabb formájának a felhivására október 31-e a békeharc hazafias napja lesz. Számos nagy szervezet, például a Tanitók Országos Szakszervezete, a Volt Frontharcosok Egyesületének Franciaországi Szövetsége, a német kérdés békés megoldásáért harcoló bizottság és több más mozgalom olyan nyilatkozatot tett közzé, hogy támogatja a londoni egyezmények ellen inditott harcot. Még a radikális párt országos kongresszusán felszólalt befolyásos személyiségek beszédeiben is akadtak a londoni egyezményektől eltérő utalások.

Bár a szocialista csoport a nemzetgyülésben megszavazta a londoni egyezményeket, sok szocialista pártfunkcionárius tovább harcol Nyugat-Németország ujrafelfegyverzése ellen, s erősödik a kommunisták és a szocialisták akcióegysége.

Amikor a nemzetgyülés a londoni egyezményeket tárgyalta, a nemzetgyülést többszáz küldöttség kereste fel. S noha az akkor kialakult többség — ha sok kikötéssel is — jóváhagyta a kormány politikáját, a franciák ugy vélik, hogy ezzel még semmi sem dőlt el. A bonni és a párisi szerződések kérdéséről folytatott tárgyalások részvevői, bár jóideig a többség bizalmára hivatkozhattak, mint ismeretes, végső fokon vereséget szenvedtek.

Ugyanez lesz a londoni egyezmények sorsa is, ha mindent elkövetünk, hogy minden nemzeti és hazafias erőt bevonjunk a harcba.

A központi bizottság ezért kötelezte a kommunista párt szervezeteit és tagjait, hogy a legszélesebbkörü egység jegyében vegyenek aktiv részt a képviselők befolyására irányuló ujabb és halaszthatatlan megmozdulások szervezésében, s arra törekedjenek, hogy növekedjék a felhivások, a peticiók száma, több küldöttség, több gyülés és több tüntetés alakuljon.

A német militarizmus feltámasztása ellen inditott harcban, a békéért vivott harcban csak akkor vivhatjuk ki az uj, döntő győzelmet, ha a francia nemzet hangosan és erélyesen tiltakozik.

*) Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!" 43. (311.) számában.

Kelet- és Nyugat-Németországban egyaránt tiltakoznak a párisi egyezmények ellen

BERLIN. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

Németország mindkét részének lakossága egyaránt tiltakozik a londoni és párisi egyezmények ellen és azt követeli, hogy inditsanak tárgyalásokat a szovjet kormány október 23-i javaslatai alapján.

A Karl Marx-stadti „Május 8" gépgyártó üzemek dolgozói levelet intéztek a bonni Bundestag képviselőihez. Azt irják, hogy a német nép nem hatalmazta fel Adenauert a szégyenletes párisi egyezmény aláirására.

Nyugat-Németországban is terebélyesedik a bonni militarista politika elleni tiltakozó mozgalom. A szakszervezetek sok helyen nagygyüléseket és értekezleteket tartottak, s tiltakoztak Nyugat-Németország ujrafelfegyverzése ellen.

A hamburgi Tollerort hajógyárban megtartott szakszervezeti konferencián részvevő küldöttségek felhivták a dolgozókat, hogy fokozottabban harcoljanak a militaristák felfegyverzése ellen.

A solingeni fémmunkások szakszervezete össz-szakszervezeti értekezletet hiv egybe a Nyugat-Németország felfegyverzése és a nyugatnémet ifjuság besorozása elleni harc jelszavával.

Mannheimben az ifjuság rendezett tiltakozó nagygyülést.

Kormányellenes tüntetések Iránban

TEHERÁN. (Agerpres.) — Ujsághirek szerint Teheránban néhány nappal ezelőtt nagy tömegek tüntettek azoknak az iráni hazafiaknak a halálra itélése miatt, akik ellenszegültek a Zahedi-kormány amerikabarát politikájának.

A hatóságok minden biztonsági intézkedése ellenére az elitéltek hozzátartozói és többszáz dolgozó gyült a parlament elé. A tüntetők tiltakoztak a kormány intézkedései és a nyugati hatalmakkal kötött leigázó szerződések ellen.

A rendőrség gumibotokkal támadt a tüntetőkre.

Mire tanit a politikai gazdaságtan

(Folytatás a 3-ik oldalról.)

Ezeknek a hibáknak a kiküszöbölésére és a mezőgazdasági termelés kiszélesitésére, a párt és a kormány az intézkedések egész sorát adja ki a kolhozok és a kolhozparasztok, a GTA-k és a szovhozok munkásainak anyagi ösztönzése érdekében.

A politikai gazdaságtan arra tanit, hogy a munka termelékenységének tervszerü fokozása az iparban, az épitkezéseknél, a szállitásban és a mezőgazdaságban döntő előfeltétele a szocialista termelés fejlesztésének, a népi fogyasztási cikkek bősége megteremtésének, a legfejlettebb kapitalista országok gazdasági téren való tulszárnyalásának. Az utóbbi 25 év folyamán (1928—1953) a Szovjetunió iparában a munka termelékenysége körülbelül a hatszorosára, az épitkezéseknél és a vasuti szállitásnál három és félszeresére emelkedett. A mezőgazdaságban, a kolhozokban és szovhozokban a munka termelékenysége mintegy háromszorosan meghaladja a forradalom előtti szinvonalat.

A fenti adatok bizonyitják a munka termelékenységének gyorsütemü emelkedését a Szovjetunióban. A kommunista épités feladatainak szempontjából azonban a munka termelékenységének szinvonala még nem kielégitő. A munka termelékenységének szüntelen fokozásáért való küzdelem a kommunista épités legfőbb feladata.

A politikai gazdaságtan arra tanit, hogy az értéktörvény hatást gyakorol a szocializmus feltételei mellett is. A politikai gazdaságtan feltárja, hogy e törvény és a hozzákapcsolódó gazdasági eszközök felhasználása mennyire fontos a hozrászcsot bevezetése és megszilárditása, a munka termelékenységének fokozása, a termelés önköltségének csökkentése, a vállalatok jövedelmezőségének növelése szempontjából. Megalapozza a szovjet kereskedelem fontos szerepét a szocialista gazdaságban, mert ez a kereskedelem a szocialista rendszerben a termékek elosztásának alapvető formája és kimutatja a pénzforgalom, a hitel nagy jelentőségét.

A gazdaságtudomány feltárja a szocialista ujratermelés törvényszerüségét, kimutatja, hogy a szocialista társadalom fokozatos fejlődésének legfőbb feltétele a rendszeres akkumuláció, a nemzeti jövedelem helyes elosztása, a társadalmi termelés és a népi fogyasztás állandó emelkedése érdekében.

A politikai gazdaságtan megalapozza a kommunista társadalom győzelmének történelmi törvényszerüségét és kijelöli a szocializmusról a kommunizmusra való átmenet konkrét utjait. A kommunizmus tehát a pártvezette dolgozók milliós tömege által kifejtett öntudatos alkotó munka eredményeként jön létre.

A tömegek termelő munkája és alkotó kezdeményezése a legjobban a szocialista versenyben jut kifejezésre, amely hajtóereje a szocialista társadalom fejlődésének.

A politikai gazdaságtan a gazdasági törvények ismeretével vértezi fel a párt-, a szovjet- és gazdasági kádereket, az ipar és a mezőgazdaság élenjáróit és a nép soraiból kiemelkedett értelmiséget. Hozzásegiti őket ahhoz, hogy felhasználhassák a népgazdaságunkban rejlő óriási lehetőségeket, hogy elháritsák a felbukkanó nehézségeket és sikerrel oldják meg a kommunista épités sürgős feladatait.

★

A marxi-lenini politikai gazdaságtan — felfedve a kapitalizmus és a szocializmus gazdasági törvényeit — tudományos szempontból arra az alapvető következtetésre jut, hogy a szocialista gazdasági rendszer a leghaladóbb rendszer, hogy vitathatatlanul felsőbbrendü a kapitalista rendszernél, hogy a történelmi fejlődés egész menete a kommunizmus győzelmét készíti elő. Ha összevetjük a két rendszert, a szocializmust és a kapitalizmust, valamint gazdasági törvényeiket, a gazdasági és politikai fejlődés két különböző vonalát kapjuk.

A kapitalista tábor — élén az Amerikai Egyesült Államokkal — a maximális profit utáni vad hajszában mind jobban fokozza a dolgozók kizsákmányolását, a függő és gyarmati népek további elnyomását, a gazdaság militarizálását, a dolgozók fokozódó elszegényitését és ujabb háboruk veszélyét.

A szocialista tábor — élén a Szovjetunióval — egész gazdasági és politikai tevékenységét egyetlen célnak rendeli alá, még pedig a néptömegek növekvő igényei maximális kielégitésének. Ezért a Szovjetunió és a népi demokratikus országok a történelemben példátlanul álló ütemben fejlesztik a legfejlettebb müszaki alapon folyó termelést, biztositják a dolgozók anyagi jólétének és kulturális szinvonalának rendszeres emelkedését, fáradhatatlanul harcolnak, hogy megerősitsék és továbbfejlesszék a népek közötti békés gazdasági együttmüködést. Ezt a tényt legélénkebben és legmeggyőzőbben bizonyitja a szocialista tábor országai közötti gazdasági együttmüködés, amelynek alapját a teljes jogegyenlőség és a kölcsönös segitség képezi. Ez a nemzetközi kapcsolatoknak a történelemben példátlanul álló uj tipusát jelenti.

A szocializmus táborának szüntelen növekedése és a világgazdaság kapitalista rendszerének fokozatos hanyatlása — ez utóbbi rendszert, e rendszer keretében megoldhatatlan antagonista ellentmondások marcangolják — meggyőzően bizonyitja, hogy a jövő a kommunizmusé.

(Megjelent a Právda 270. (13.203.) számában).

A „Vörös Lobogó" szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4 sz. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 15-10, 35-69 és 22 26 Kiadóhivatal: 16-92 Nyomda: 20-77. Intreprinderea Poligrafică Arad. — Taxa postală plătită în numerar, conf. aprobării No. 53—1945.